

CATALUNYA

**“SERVEIS A LA CARTA”
MATERIAL DIDÀCTIC EXCLUSIU PER
A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS
EDUCATIVES ESPECIALS**

**CONSUMIR A RITME DE FAMÍLIA
LA FAMÍLIA: UN CONTEXT PER EDUCAR EL CONSUM**

**QUIN ÉS EL PERFIL PROFESSIONAL D'UN EDUCADOR
O D'UNA EDUCADORA DEL CONSUM II?**

Projecte europeu

**CONSUM i
L'ESTALVI ENERGÈTIC**

RESSENYES

Catalunya

L'Agència Catalana del Consum en la seva aposta per l'atenció a la diversitat i la presència de l'educació del consum en els diferents contextos educatius ha creat i editat un material didàctic exclusiu per a l'alumnat amb necessitats educatives especials. L'objectiu és donar instruments i recursos per treballar l'educació del consum als centres educatius i a les famílies.

En el primer material que s'ha editat, sota el títol de "Serveis a la Carta", s'aborden, a partir del relat, diferents situacions quotidianes que impliquen conèixer la diversitat, les seves característiques i l'ús dels serveis per desenvolupar la reflexió i l'autonomia de les persones amb necessitats educatives especials.

Cantàbria

Memòria Quarta Fase III Pla Quadriennal d'Educació del Consumidor 2006-2007

L'Escola Europea de Consumidors del Govern de Cantàbria ha editat la memòria de la 4a fase del Tercer Pla Quadriennal d'Educació del Consumidor. Aquesta memòria recull informació sobre els 45 projectes dels diferents centres de Cantàbria que han participat en el Pla, en els diferents nivells educatius. A més, conté informació sobre el Quadern viatger "José Félix García Calleja", en què figuren tots els quaderns presentats i tots els que han rebut premi, a més d'informació sobre els projectes premiats en la fase autonòmica del concurs Consumópolis2.

Llibre-Catàleg i Guia Didàctica: "Consumo Responsable para una Europa Solidaria"

Per celebrar el desè aniversari, l'Escola Europea de Consumidors, entre altres activitats, va organitzar l'exposició: "Consumo responsable para una Europa solidaria", que va amb la col·laboració de 14 poet@s i 14 fotògrafs/es que van interpretar conceptes legals sobre les lleis que protegeixen els consumidors/es i usuaris/usuàries.

Totes les fotos i poemes que van ser presents a l'exposició es recullen en l'edició d'un llibre-catàleg. Com a complement pedagògic s'ha editat una guia didàctica que serveix de suport perquè els alumnes puguin, a través dels poemes i fotografies, interpretar i treballar més en profunditat conceptes com: què és un consumidor i què és un usuari, el dret a la salut i la seguretat..., a través de tres premisses senzilles, "Sabies que...?"; "Reflexiona, actua", i "Els/Les artistes diuen..."

Extremadura

Notícies Institut de Consum d'Extremadura

Recentment el president de la Junta d'Extremadura, després de ser aprovada per l'Assemblea d'Extremadura, ha promulgat la Llei 1/2008, de 22 de maig, de creació d'entitats públiques de la Junta d'Extremadura. En el TÍTOL II de la Llei es recullen els aspectes relacionats amb aquesta nova entitat pública que constitueix l'Institut de Consum d'Extremadura.

Tots els ciutadans de la nostra entranable comunitat autònoma estem d'enhorabona. Sabem que això significa el tret de sortida per al llarg camí que cal recórrer i que sens dubte, s'aconseguiran grans en tot allò relacionat amb el consum i les persones consumidores. (Més informació al Diari Oficial d'Extremadura núm. 100, de 26 de maig de 2008).

GUANYADORS FASE AUTONÒMICA Consumópolis 3	EQUIP	PROFESSOR COORDINADOR	CENTRE EDUCATIU
TERCER CICLE PRIMARI 1r PREMI	Los Gasparines	Pedro Tasmonte Pulido	C.P.Manuel Romero (Los Santos de Maimona)
PRIMER CICLE E.S.O. 1r PREMI	Cinco más uno	Alfonso Tejada Sereno	IES Bartolomé J. Gallardo (Campanario)
SEGON CICLE E.S.O. 1r PREMI	Phoebe	Héctor Archilla Segade	Escola Sagrado Corazón (Olivenza)
2n PREMI	El equipo A	M ^a Francisca Gutiérrez Calderón	IES Puerta de la Serena (Villanueva de la Serena)
3r PREMI	Bosaje	Josefa Acedo Acedo	IES Loustau Valverde (Valencia de Alcántara)

>EDITORIAL

El començament de curs escolar porta dos nous projectes aprovats per la UE per a la Xarxa Espanyola: "ENFORMA EC" i "Ciudadanos activos".

"ENFORMA EC" és una Mesura d'Acompanyament Comenius l'objectiu de la qual és consolidar allò aconseguit per la Xarxa E-CONS a través d'una de formació de formadors en la qual s'abordarà el tema de l'estalvi energètic i s'elaborarà material didàctic multimèdia. El projecte comptarà amb una secció pròpia dins el web d'E-CONS. Esperem que el professorat, quan presenti projectes per a la propera convocatòria, tingui en compte que al maig realitzarem una de professors i un curs de formació i que poden sol·licitar ajuts per assistir-hi ja que, en aquesta ocasió, se celebrarà a Espanya.

"Ciudadanos activos" és una Associació d'Aprenentatge Grundtvig l'objectiu de la qual és desenvolupar propostes didàctiques per a grups de garantia social, diversificació curricular i adults en general. Hi participen els nostres socis d'Alemanya, Bèlgica i Grècia.

Us convidem a participar activament en aquests projectes que són, sens dubte, d'un gran interès i resultaran molt gratificants.

LA COORDINACIÓ

Nº 11, 2008

Tiratge: 8.800 exemplars

Edita: Xarxa d'Educació del Consumidor

<http://www.infoconsumo.es/eecred>

Adreça de la coordinació:

Escola Europea de Consumidors

del Govern de Cantàbria

c/ Nicolás Salmerón 7, 39009 Santander

escuela@infoconsumo.es

CONSELL DE REDACCIÓ

Coordinació de la revista:

Nieves Álvarez Martín

Coordinació per a cada Comunidad Autónoma:

Gonzalo Sánchez Moreno (Cantàbria)

Carmen Martínez González (Astúries)

Mª José López Ródenas (Comunitat Valenciana)

Esther Álvarez Fernández (Galícia)

Alejandro Salcedo Aznal (Castella-La Manxa)

Nekane Ribado Vitorica (Euskadi)

Ana Grande Murillo (Extremadura)

Francisca Pérez Jiménez (Aragó)

Francisco Corzo Delibes (Castella i Lleó)

Mª José Gómez de Segura Martínez (La Rioja)

Luís Domínguez Rodríguez (Cabildo de Tenerife)

Julià Guimerà Gargallo (Catalunya)

Mª Rosa Sancho Celdrán (Múrcia)

Mª Dolores Angosto Sánchez (Melilla)

Blanca Berruete Cilveti (Navarra)

Mª Luisa Rivero Gómez (Canàries)

Disseny portades i maquetació:

Ana Isabel Goepner Meléndez

Miguel Angel García González

Impressió: J. Martínez S.L.

Dipòsit legal: SA-1485-2004

La Xarxa d'Educació del Consumidor permet la reproducció dels continguts que publica. No s'autoriza la utilització de cap contingut d'aquesta revista amb finalitat comercial o publicitària.

>SUMARI

CANTÀBRIA	Pla d'Educació sobre Consum Responsable. Curs de Formació de Formadors. "10x10:10 anys passats, 10 propostes de futur"	4
ASTÚRIES	Concurs Escolar Consumópolis 3: "Un día a la vida de..."	6
COMUNITAT VALENCIANA	Consumópolis 3: La consolidació d'una iniciativa sobre Consum Responsable	8
GALÍCIA	Mengem i consumim; per un Consum racional i responsable d'alimentos	10
CASTELLA-LA MANXA	Educació al consumidor: La publicitat i els infants	12
EUSKADI	"Kontsumoa Eskoletan" a l'Institut Beurko: Publicitat i Consum	14
EXTREMADURA	L'Escola Permanent de Consum de Coria	16
ARAGÓ	I Concurs escolar sobre l'Educació del Consumidor a l'Aragó	18
CASTELLA I LLEÓ	Alumnes i professors de l'IES Isabel de Castilla d'Àvila viatgen a Polònia	20
LA RIOJA	Un conte per educar en valors de Consum i respecte Mediambiental	22
CABILDO DE TENERIFE	La nostra petita aportació al Medi Ambient	24
CATALUNYA	La família: Un context per educar el Consum. ¿Quin és el perfil professional d'un educador/a del Consum?	26
MÚRCIA	Lliurament de premis Concurs Escolar «CONSUMÓPOLIS 3». Unitats didàctiques "Seguretat infantil". Dia Mundial dels Drets del Consumidor	28
MELILLA	IX Jornades de Formació-Educació en Consum. Concurs petits consumidors. Curs "Les associacions de Consumidors"	30
NAVARRA	El Servei de Consum de NAVARRA s'integra en el Departament d'Assumptes Socials	32
CANÀRIES	Lliurament dels premis Consumópolis3. El Govern de Canàries difon la tasca de les Oficines d'Informació al Consumidor	34
XARXA E-CONS	> 36	
ADRECES D'INTERÈS	> 38	
RESSENYES	> 2, 39	

Pla d'Educació sobre Consum Responsable

En el curs escolar 2007/2008 es va posar en marxa un nou concurs públic de projectes escolars: El Pla d'Educació per al Consum Responsable en els centres educatius, després de dotze anys del Pla Quadriennal.

Curs de Formació de Formadors

El mes d'abril i dins del Pla d'Educació per al Consum Responsable s'ha celebrat un curs de Formació de Formadors "Consumidores responsables para una Europa solidaria. Europa me mueve".

El curs estava dirigit als professors dels projectes subvencionats i als responsables dels Punts d'Informació Europeus interessats en desenvolupar en el seu entorn activitats relacionades amb el consum responsable i Europa.

L'objectiu prioritari del curs va ser facilitar el desenvolupament dels projectes aprovats, aportar recursos didàctics, conèixer els projectes i analitzar el desenvolupament de l'educació per al consum responsable en el currículum.

L'objectiu principal d'aquest nou Pla és promoure el desenvolupament de projectes escolars en l'àmbit de l'Educació Responsable i el Consum en els centres escolars de Cantàbria, tant públics com privats i a tots els nivells educatius.

Els projectes presentats en aquest Pla han d'iniciar l'alumnat en el consum responsable, sostenible i solidari. Per això, han tingut en compte els blocs temàtics següents:

- ☞ L'economia familiar i personal en el marc social.
- ☞ La seguretat dels productes i, en concret la seguretat de jocs, joguines i articles d'ús infantil i juvenil.
- ☞ La utilització racional de béns, productes i serveis, amb una incidència especial en l'ús i consum d'energia i aigua.
- ☞ Les telecomunicacions, la telefonia i Internet (formació, serveis, comunicació, comerç, informació...).
- ☞ Coneixement de drets i obligacions de comerciants i consumidors.

Dels projectes presentats al Pla d'Educació per al Consum Responsable se'n van subvencionar un total de 37. Els centres escolars i/o professorat responsable dels projectes subvencionats van presentar una memòria justificativa abans de l'1 de juny. I d'entre les memòries presentades s'han lliurat 2 premis per a cada nivell educatiu.

En el curs escolar que comença 2008/2009 enviarem als centres escolars la convocatòria actualitzada del Pla.

"10x10: 10 anys passats. 10 propostes de futur"

- **Amb motiu de la celebració el 15 de març del Dia Mundial del Consumidor i la coincidència amb el 10è Aniversari del naixement de l'Escola Europea de Consumidors del Govern de Cantàbria, la Conselleria d'Economia i Hisenda a través de la Direcció General de Comerç i Consum i amb el suport d'altres organismes públics d'àmbit regional, nacional i europeu, va posar en marxa en els mesos de març i abril una sèrie d'activitats amb el lema: "Consum responsable per a una Europa solidària".**

Abans del desenvolupament de les diverses activitats previstes, es va realitzar una enquesta oberta a tots els consumidors, usuaris, socis de l'Escola, etc., per tal de conèixer les seves opinions sobre aquests 10 anys de funcionament i suggeriments per al futur.

Els actes van començar el 10 de març amb la inauguració del seminari d'àmbit nacional sobre el "Text Refós de la Llei General per a la Defensa de Consumidors i Usuaris" que es va prolongar fins al dia 13 amb la participació del Ministeri de Sanitat i Consum.

El 12 de març l'Escola Europea de Consumidors del Govern de Cantàbria va presentar a la seu del Parlament Europeu a Madrid, dos prototips (Segurómetro i Segurotrón) que reproduïen la mesura de la boca i la laringe d'un nen menor de tres anys i que serveixen per comprovar si una joguina és segura o no. A més, es va publicar el "Decálogo de la seguridad" per a les joguines. El mes d'abril la Comissària Europea de Protecció dels Consumidors, Meglena Kuneva, va donar a conèixer aquests dos prototips a la premsa Europea.

El 13 de març es va presentar en el Parlament de Cantàbria l'edició d'un llibre-catàleg i una guia didàctica "Consumo responsable para una Europa solidaria". El llibre-catàleg pretén donar a conèixer el contingut de les lleis que protegeixen els consumidors, així com els seus drets, a través de les obres de 14 poetes i altres tants fotògrafs. La guia proposa, amb un caràcter educatiu marcat, diverses activitats relacionades amb la normativa en matèria de consum. Aquest material complementa l'exposició que es va inaugurar el dia següent, 14 de març, en el Parlament de Cantàbria, en la qual a través de l'art (imatges i poemes) es reflexiona sobre els drets dels consumidors. A l'acte van acudir personalitats de l'àmbit polític, artístic, educatiu i públic en general. L'exposició es va clausurar el 4 d'abril.

El dia 15 de març, Dia Mundial del Consumidor, a la seu de l'Escola Europea de Consumidors va tenir lloc una jornada de portes obertes en què els ciutadans van poder conèixer les seves instal·lacions i la tasca que es realitza en defensa dels consumidors.

El 31 de març es va celebrar la IX Jornada per a gent gran a Cantàbria "Para mayor seguridad, para mayor bienestar" promogut per l'Institut Nacional del Consum (INC).

De l'1 al 3 d'abril, va tenir lloc el Curs de Formació de Formadors esmentat. Paral·lelament es va una reunió de la Comissió Tècnica de la Xarxa Espanyola d'Educació del Consumidor i es va exposar el projecte europeu "LOLA - Looking for Likely Alternatives", orientat a la recerca de projectes que fomentin estils de vida sostenibles.

El dia 3 d'abril es va celebrar un sopar de clausura de totes aquestes activitats que van commemorar la creació de l'Escola, que ja fa 10 anys que es dedica a l'educació del consumidor a Espanya, Europa i Amèrica, a més d'assessorar i informar consumidors i usuaris. En el sopar va quedar patent la importància de la col·laboració entre molts sectors i col·lectius en la formació del consumidor. Van assistir-hi representants del món del consum, l'art, l'educació, la política i la societat.

Guanyadors del Concurs Escolar Consumópolis 3: "Un día a la vida de..."

- Des que el 15 de març de 1962 el president dels EUA, en aquell moment John F. Kennedy, va anunciar els drets de totes les persones consumidores, han passat uns quants anys. Al nostre país va ser el 1978 quan a l'art. 51 de la Constitució Espanyola es recollia el primer document que reflectia el fet que tots els poders públics havien de garantir la defensa dels consumidors i usuaris.

En els anys que han passat des de la declaració d'aquests drets fins als nostres dies, el concepte de persona consumidora ha canviat notablement. Han canviat els nostres hàbits de consum i ha canviat el consum en general. Hem passat de la necessitat de protegir les persones consumidores a la necessitat d'educar cap a un consum responsable que ens dirigeixi cap a actituds menys consumistes, ja que l'acte de consumir és una cosa que ens afecta des de ben joves.

Per celebrar el dia 15 de març "Dia Mundial dels Drets dels Consumidors" de 2008, l'Agència de Sanitat Ambiental i Consum del Principat d'Astúries va organitzar, de manera commemorativa, l'acte de lliurament de premis del Concurs Escolar "Consumópolis 2008: Un día a la vida de..." que, amb la col·laboració de l'Institut Nacional del Consum, es desenvolupa a la nostra comunitat autònoma per tercer any consecutiu.

Aquest concurs està dirigit a joves escolaritzats en el tercer cicle d'Ensenyament Primari i primer i segon cicles d'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) agrupats en tres nivells de participació. L'objectiu de Consumópolis, que té una fase autonòmica i una fase nacional, és fomentar la participació dels centres

educatius en activitats relacionades amb l'educació per al consum responsable i sensibilitzar els escolars de la importància que té consumir de forma conscient, crítica i solidària.

El concurs es va desenvolupar en dues fases en què els participants van realitzar diferents activitats:

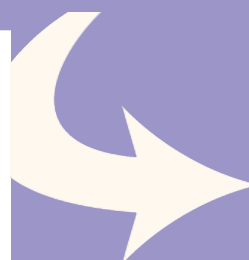
- En la primera fase van haver de resoldre diferents proves de caràcter pedagògic i lúdic. La puntuació per a la valoració de les proves incloses en el joc interactiu a través d'Internet:

www.consumopolis.es

va quedar establerta de forma automàtica pel propi sistema, partint dels criteris de coneixements i habilitats detallats en les instruccions del concurs per aquesta fase.

- En la segona fase del concurs cada grup va elaborar una revista en la qual havia de ressaltar els valors del consum responsable. Per a la valoració de la revista es van tenir en compte els criteris següents: adequació al tema "Consum responsable" 40%, originalitat de missatges i contingut 30% i disseny de la revista 30% de la puntuació final.

Per a la valoració de la participació en el concurs a la Fase Autonòmica, la revista va comptar el 60% i el joc Consumópolis 3 el 40 % de la puntuació final.

■ ■ ■ Els guanyadors de la fase autonòmica del concurs van ser:

Terçer Cicle d'Ensenyament Primari:

- **Primer premi** de 600 euros i un diploma acreditatiu per a l'**Escola Rural Agrupada (CRA) Alto Nalón de Laviana** pel treball "Aprendiendo a Consumir".
- **Segon premi** de 450 euros i un diploma acreditatiu per a l'**Escola Beata Imelda de La Felguera** pel treball "Consumópolis".

Primer Cicle d'Ensenyament Secundari Obligatori:

- **Primer premi** de 600 euros i un diploma acreditatiu per a l'**Escola Divina Pastora de Llanes (Grupo Arkawal)** pel treball "Reto: La Tierra en nuestras manos".
- **Segon premi** de 450 euros i un diploma acreditatiu per a l'**Escola Divina Pastora de Llanes (Grupo Ecollanes)** pel treball "O cambiamos pronto... o no habrá nada que cambiar".

Segon Cicle d'Ensenyament Secundari Obligatori:

- **Primer premi** de 600 euros i un diploma acreditatiu per a l'**IES Leopoldo Alas Clarín d'Oviedo** pel treball "Con sumo gusto".
- **Segon premi** de 450 euros i un diploma acreditatiu per a l'**Escola Beata Imelda de La Felguera** pel treball "Gota a gota".

El director de l'Agència de Sanitat i Consum, el senyor Juan Llana, i la cap de Servei de Consum, la senyora Carmen Martínez, van lliurar els premis a l'Auditori Palau de Congressos "Príncipe Felipe", i van elogiar la qualitat dels treballs presentats, així com la participació en el concurs i van animar tots els centres de la comunitat autònoma del Principat d'Astúries a participar-hi en properes edicions.

Els guanyadors del primer premi de cada nivell representaran Astúries a la fase nacional del concurs que se celebrarà a Madrid.

Consumópolis 3: La consolidació d'una iniciativa sobre Consum Responsable

L'Institut Nacional del Consum i les Direccions Generals de les Comunitats Autònomes competents en consum han organitzat per tercer any consecutiu aquest certamen que va destinat a estudiants del tercer cicle de Primària (11 a 13 anys) i primer i segon cicles de l'Ensenyament Secundari Obligatori (13 a 17 anys). El principal objectiu del Concurs és fomentar la participació dels centres educatius, a través del professorat i l'alumnat, en activitats relacionades amb l'Educació del Consumidor per sensibilitzar els estudiants de la importància que té realitzar els actes de consum de forma conscient, crítica, solidària i responsable.

El Concurs es va dividir en dos nivells de desenvolupament. El primer nivell es va realitzar en línia i, a través del joc **Consumópolis3**, els equips van realitzar un recorregut amb 38 proves (preguntes, jocs, etc.) que van versar sobre l'alimentació saludable, l'ús racional de les noves tecnologies, la utilització segura dels serveis, l'estalvi d'energia, el comerç just, el reciclatge, etc. Les proves es van presentar de forma seqüencial, una vegada superada la primera, es passava a la segona i així successivament, de tal manera que cada equip va poder organitzar-se el recorregut com va voler. Els equips van trobar en el joc 6 escenaris diferents en els quals resoldre les diferents proves.

A més de realitzar les proves que van puntuar per al concurs, en aquesta fase en línia l'alumnat va realitzar altres activitats de caràcter lúdic com la participació en el "Club Consumópolis", sala virtual per jugar amb altres equips, xatejar, etc., espais que van tenir molt d'èxit entre els participants, tal com ho demostra el gran nombre de visites que hi van efectuar.

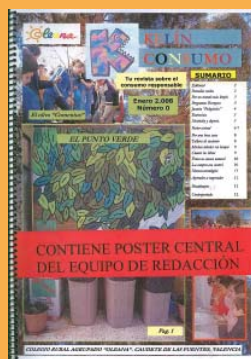
Una vegada conclòs aquest nivell i superades les proves, els equips van elaborar una revista on van plasmar a través d'articles d'opinió, enquestes, relats, entrevistes, passatemp etc., el que pensen sobre el consum responsable: els problemes que hi ha, les dificultats per abordar-los, la necessitat de treballar tots junts per superar-los, etc. La participació en el concurs de **1.263 equips de tot el territori espanyol**, amb més de 6.000 estudiants registrats en el certamen, consolida l'interès i l'acceptació d'aquesta iniciativa didàctica entre els centres escolars, i la nostra Comunitat, amb **174 equips registrats**, continua sent la que aporta un major nombre d'equips al conjunt de l'Estat.

ELS MILLORS EQUIPS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Hem rebut prop de 30 revistes en la fase final, i en totes elles hem comprovat l'esforç, il·lusió i creativitat que hi han posat a l'hora de realitzar-les, però com en tot certamen, va arribar l'hora d'escollir els millors... i aquest va ser-ne el resultat:

a) TRES REVISTES PER REPRESENTAR-NOS A LA FASE NACIONAL

KELIN CONSUMO

L'equip **LOS MÁQUINAS**, del **CRA Oleana de Caudete de las Fuentes**, va obtenir el primer premi en la categoria de 3r cicle de Primària.

A Com diu l'editorial, "la revista pretén oferir relats senzills i articles dirigits als més joves per tal de compartir idees i experiències que ens poden ajudar a ser més respectuosos amb el , a tenir cura de la nostra salut, a comprar de forma reflexiva, a buscar alternatives de lleure diferents al consum, en definitiva, a ser feliços des d'un altre punt de vista". I així, relats sobre alimentació responsable, ecologia, lleure no consumista, ús responsable de les tecnologies o compra amb control omplen les 11 pàgines d'aquesta revista colorista, en què no falten

bons passatemp; a més, ofereix un magnífic pòster central amb una foto del "famos equip de periodistes".

LA BALANÇA....

"Des de sempre la balança ha estat el símbol del comerç, ja que en l'equilibri entre el que es dona i el que es rep també hi ha la base de la justícia, per això és també el símbol de la justícia... Però aquí també vol significar equilibri entre el que necessito i el que consumeixo". Amb aquestes frases comença l'editorial, firmada pel consell de redacció de l'equip "Juego con Flor" de l'IES Joanot Martorell de València, que va obtenir el primer premi en la categoria de **1r cicle de l'ESO**. Centrada en aspectes del consum solidari, l'entrevista amb Bisbal Boris Sigouinda, un noi de 14 anys que viu a Burkina Faso, ens apropa a altres paràmetres

de consum molt diferents dels nostres, com pot comprovar-se en els resultats d'una enquesta que publica la revista sobre el que consumeixen els joves aquí.

CODI DE BARRAS

A l'editorial, l'equip **Divas i Ken de l'IES Vall de Segó de Benifairó de les Valls** que va obtenir el primer premi en la categoria de **2n cicle de l'ESO**, ens anuncia ja els temes que tractarà la seva revista i que obeeixen a les seves preocupacions: el consum, el medi ambient, la política i l'escola. Articles sobre comerç just, reciclatge o la teleporqueria que devoren els infants, consells per a un consum responsable de les rebaixes, l'ús de l'aigua o l'alimentació saludable, juntament amb reflexions sobre com exercir una ciutadania responsable i activa a l'escola i en la societat, volen apropar-nos a compartir l'eslògan que figura a la portada de la revista: "**Consumeix per a Viure - Els excessos es PAGUEN**".

b) SIS REVISTES MÉS, AMB QUALITAT I ORIGINALITAT TAMBÉ VAN OBTENIR PREMI

A més de les tres revistes que van obtenir els millors premis i la representació de la Comunitat en la fase nacional, unes altres sis revistes originals i ben elaborades, van aconseguir un premi de 500 €:

- ☞ **ELS RAPERS**, equip del CP Albait de Bolbaite, de 3r cicle de Primària amb la revista "¿Producimos para Consumir?"
- ☞ **FRIENDS**, equip de l'Escola Iale de la Eliana, de 1r cicle de l'ESO, que va presentar la revista "Európolis"
- ☞ **CYBERNÉTICAS**, equip de l'IES La Vall de Segó de Benifairó de les Valls, amb la revista "Esum Responsum"
- ☞ **LOS 24 XY**, grup de l'Escola Professional La Salle de Paterna, amb la revista "J cons"
- ☞ **JINGLE BELLS**, equip de l'IES Jaume I de Burriana, que va presentar la revista "CR- consumo responsable"
- ☞ **HARDYBOYS**, equip de l'IES Lluís Simarro Lacabra de Xàtiva, amb la revista "Consunew"

c) UN PREMI MOLT ESPECIAL

Aquest any també hem volgut reconèixer amb un premi de **1.000 €** l'esforç que realitzen alguns professors i professores perquè tot el centre, organitzat en equips, participi en el certamen. En aquesta ocasió aquest esforç el representa **Laureano Montesinos**, professor del **CP Albait de Bolbaite**, que va aconseguir coordinar i conduir fins a la fase final 7 equips del centre.

EL LLIURAMENT DE PREMIS, UNA FESTA PER A TOTS

Com en altres ocasions la **Direcció General de Comerç i Consum** va organitzar un acte per reconèixer la realitzada per professors i alumnes en aquest certamen i lliurar els premis obtinguts. El dia 4 de juny tots els equips finalistes es van reunir en el Complex Esportiu Cultural de la Petxina de la Ciutat de València; un muntatge audiovisual els va permetre conèixer els nois i noies de cada equip, així com les diferents revistes que van presentar. Posteriorment, la directora general de Comerç i Consum, **Silvia Ordiñaga Rigo** va felicitar tots els grups, els va animar a continuar treballant per un consum més responsable i solidari, i els va lliurar els premis.

Finalment, tot el grup es va desplaçar per realitzar una visita al **BIOPARC**, un zoològic inaugurat a la nostra ciutat recentment, el qual realitza una important tasca educativa per conscienciar sobre la necessitat de preservar els ecosistemes d'origen dels animals. Un premi final per a un gran grup de joves compromesos amb el consum responsable.

Mengem i consumim; per un Consum racional i responsable d'aliments

■ Amb aquest títol, el **CEIP Santo Estevo de Parga** va desenvolupar durant tres cursos un projecte d'educació del consumidor. L'últim any les activitats es van centrar en els aliments d'origen vegetal.

Entre d'altres, els **OBJECTIUS** principals eren:

- ☞ Conèixer les necessitats alimentàries de l'ésser humà en relació amb les seves característiques personals.
- ☞ Identificar els principals aliments d'origen vegetal, l'obtenció, la manipulació per al consum i la conservació.
- ☞ Conscienciar-se sobre les malalties i desviacions resultants de la manca d'aquests aliments en la dieta.
- ☞ Adquirir hàbits de comportament davant dels mecanismes d'obtenció al mercat dels aliments vegetals.
- ☞ Identificar les implicacions culturals del fet alimentari.
- ☞ Conèixer les tècniques més elementals de cultiu biològic d'aliments.

Es va tenir una especial consideració del pa com a aliment. Per això es va confeccionar un subprograma monogràfic amb el qual es pretenia aprofundir en un producte tan present en la nostra alimentació diària.

Per aconseguir els objectius proposats es van idear múltiples activitats que responien a la pretensió d'una **METODOLOGIA** activa, amb recursos heterogenis, en la qual les motivacions partien de la realitat quotidiana de l'alumnat en diversos escenaris, que el centre va traslladar als alumnes per iniciar els processos de treball. És així que van visitar les explotacions agrícoles pròximes, van cultivar el seu propi hort, van visitar fàbriques de tractament de productes vegetals, van efectuar pràctiques de conservació d'aliments, van visitar un centre comercial i van experimentar la manipulació posterior dels diferents productes, inclosa la preparació de conserves i l'elaboració de plats.

Les tecnologies de la informació i la comunicació van tenir una presència especial, amb accés continuat a llocs web, com els de l'Institut Gallec de Consum o els d'entitats privades amb funció d'informació al consumidor.

Quant a les sortides fora del centre, a tota hora es va facilitar als alumnes una guia o protocol d'actuació que provoqués la recerca, l'observació i la reflexió. En quadres senzills amb espais en blanc que calia omplir o amb preguntes dirigides per forçar la reflexió, els alumnes havien d'efectuar les visites, segons el contingut dels documents.

Guia d'observació per a tercer Cicle

- 1.- Localitza l'àrea de fruites i verdures. Fes-ne un esquema de les parts.
- 2.- Quins productes s'ofereixen amuntegats a les capçaleres? Et sembla que són millors o més barats?
- 3.- Esbrina el que has de fer per portar les verdures congelades sense riscos fins a casa.
- 4.- Com saps si una fruita està a punt de fer-se malbé? Com saps si has d'adquirir una verdura o hortalissa o rebutjar-la a causa d'estar en mal estat?
- 5.- Observa si hi ha preus que només els falta un cèntim per arribar al preu just. Com t'ho expliques?
- 6.- Observa una fruita o verdura envasada i indica quins elements figuren a l'etiqueta: preu del quilo, preu total, pes, data de consum, data d'envasament, procedència, nom del producte, varietat, mida, nombre de peces, consells de conservació.
- 7.- Observa un de fruites en almívar. Quins additius conté? Quina paraula utilitzen per indicar-ne la classe, la mida, o la qualitat?
- 8.- Per què hi ha guants en aquesta secció?
- 9.- Localitza el termòmetre que hi ha a cada "illa" de congelats i digues quina temperatura marca.
- 10.- Pregunta a l'empleat si les fruites i verdures romanen en els expositors durant la nit.
- 11.- Localitza algun producte que estigui en promoció i escriu en què consisteix.
- 12.- Efectua els passos necessaris per adquirir un quilo de peres.
- 13.- Localitza la zona de la fleca. Com està protegit el pa?
- 14.- Llegeix la informació de l'envàs d'una peça de pa fresc i d'un paquet de pa de motlle. Quines són les diferències?

Vet aquí una síntesi de les ACTIVITATS realitzades:

- ☞ Processos d'investigació, de naturalesa diversa, sobre els components d'origen vegetal a la dieta.
- ☞ Estudi i formulació d'hàbits alimentaris adequats per evitar malalties per carència i desviacions nutricionals.
- ☞ Tractament interdisciplinari del fet de menjar, com a manifestació sociològica i cultural, amb referències a altres regions i altres països.
- ☞ Elaboració d'un inventari interactiu de fruites i verdures amb la confecció tridimensional d'un quiosc en el qual els alumnes podien obtenir la informació a través de la manipulació dels elements.
- ☞ Muntatge d'una exposició sobre el pa, amb les fases d'elaboració, les classes de pa ofertes al mercat, els objectes amb què s'elabora...
- ☞ Cultiu de vegetals a l'hort escolar del centre amb anàlisi i coneixement de les característiques de les plantes.
- ☞ Pràctiques de cuina amb productes vegetals. Obtenció de codonyati pastís de cabell d'àngel.
- ☞ Visites a un centre comercial i a una fàbrica de tractament i envasament de productes d'origen vegetal.

Educació al consumidor: La Publicitat i els infants

Organitzat per l'OMIC de Quintanar de la Orden (Toledo).

Escoles: "Cristóbal Colón, Ntra. Sra. De la Consolación, Ntra. Sra de los Dolores, Santísimo Cristo de la Salud e Institut Alonso Quijano, Institut Infant D. Fadrique"

1.- MOTIVACIÓ

Partint d'una circumstància concreta, ens trobem submergits en tot un món de publicitat, la qual, com a informació i persuasió, ha de ser coneguda pel consumidor, i molt especialment pels consumidors infantils i adolescents, els quals es veuen immersos en campanyes molt costoses, els objectius de les quals són captar l'interès del públic a qui van destinades. Per això es van escollir alumnes de Primària i primer cicle d'Educació Secundària.

2.- OBJECTIU GENERAL

Dotar els infants d'uns coneixements bàsics sobre un consum racional, equilibrat, crític i que no perjudiqui el medi ambient.

3.- OBJECTIUS CONCRETS

- Conèixer el concepte de publicitat, lícita, enganyosa, etc.
- Conèixer els elements de la publicitat: text, color, música, etc.
- Valorar la pròpia actitud en actuacions diàries, a l'hora d'elegir les nostres compres.
- Conèixer els mitjans que utilitza la publicitat.
- Informar sobre els mitjans comercials.

4.- ACTIVITATS

Les activitats es desenvoluparan entorn de LA PUBLICITAT i es repartiran uns QUADERNS: LA PUBLICITAT I ELS INFANTS, on s'explica en què consisteix aquest mitjà de comunicació, quins elements empra, i el qual desemboca en un concurs en què poden crear la seva CAMPANYA PUBLICITÀRIA:

- Per respectar l'entorn més pròxim: fanals, bancs, etc.
- Per respectar els més grans: avis, pares, professors, etc.

A més per als alumnes de 5è hi va haver una jornada de portes obertes pels volts del 15 de març, dia dels drets del consumidor, en què es va insistir de nou en el tema de la publicitat, amb la projecció d'una presentació sobre aquest tema.

Així mateix, amb els alumnes del PROA es va treballar sobre uns contes "CUENTOS CONTIGO" que es van emetre per la ràdio. Concretament per a aquest curs: "Ramón se va de compras", del qual van sorgir idees sobre els envasos dels productes, data de caducitat, llista de la compra, etc. Els oients van intervenir en el programa i van fer preguntes a l'estudi.

El 5 d'abril es va dur a terme el contacontes **UN LOBO POCO FERROZ**, per a tot l'alumnat.

5.- AVALUACIÓ

Durant el desenvolupament de les activitats proposades es revisarà directament el grau d'atenció i participació dels estudiants.

JOC A LA RÀDIO QUINTANAR: ENDEVINA DE QUIN PRODUCTE ES TRACTA

DIA: 24 d'abril de 2008

Podran participar-hi oients fins als 12 anys.

1.- El dia 24 d'abril, alumnes de l'escola pública Cristóbal Colón, participants del PROA, realitzaran un programa a Ràdio Quintanar.

2.- Hi anunciaran 5 productes que volen difondre entre els oients.

3.- A continuació, les 10 primeres trucades que encertin un dels productes ocults que ens volen transmetre, és a dir, el que ens anuncien, tindran un premi que consistirà en un conte.

ANIMA'T, ESCOLTA LA RÀDIO I TRUCA'NS.

"Kontsumoa Eskoletan" a l'Institut Beurko: Publicitat i Consum

"Entre el 12 i el 16 de març, l'alumnat dels cursos de primer i segon d'Educació Secundària Obligatòria de l'Institut Beurko de Barakaldo va assistir, en el mateix centre, als Tallers de Consum del programa KONTSUMOA ESKOLETAN:

- Consum responsable d'aigua.
- Jocs i videojocs.
- Nous tipus d'oci.
- Estètica i alimentació: el culte al cos.
- Comerç responsable.
- LA PUBLICITAT I EL CONSUM.

Per escollir aquests tallers vam tenir en compte diferents factors: d'una banda l'Agenda21 (en el cas del consum responsable d'aigua); i de l'altra, que fos útil per a l'alumnat, tenint en compte l'edat i el desenvolupament (Estètica, Jocs, Comerç, Oci i PUBLICITAT).

Una cop realitzats els tallers, que van tenir lloc a l'Institut mateix (un factor que també s'ha de tenir en compte) podem afirmar que van ser una bona elecció, d'una banda perquè segons el propi alumnat han estat bé, i de l'altra, perquè s'han complert alguns objectius marcats al començament".

Mariano Belloso (Professor de l'Institut)

195 alumnes de l'Institut Beurko han participat en el programa KONTSUMOA ESKOLETAN i 120 d'aquests han treballat el fenomen de la publicitat i n'han analitzat les influències.

Educar en Consum: per què ens interessa desenvolupar el tema de la publicitat, tant amb l'alumnat com amb els pares i mares?

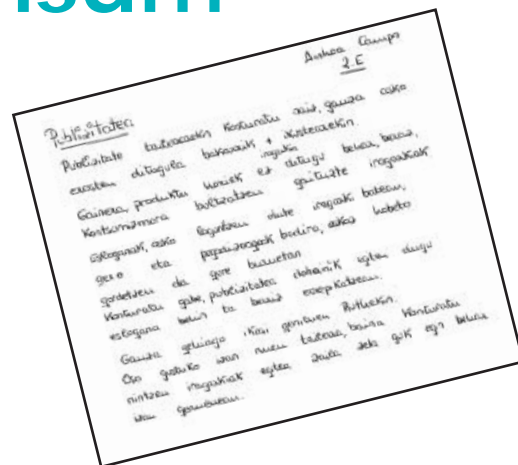
Perquè totes les persones som objectiu de la publicitat, en especial els menors i joves.

Perquè solen ser un mercat atractiu per a les agències de publicitat, perquè el seu poder adquisitiu augmenta...

Perquè ha entrat a les nostres vides, ja que ens arriba a través de diversos mitjans: la televisió, Internet, una trucada a la nostra porta, a les parades d'autobús, als productes d'alimentació...

Per tot això, la Direcció de Consum i Seguretat Industrial col·labora amb els centres escolars mitjançant el programa Kontsumoa Eskoletan, i els proporciona diversos recursos educatius:

- Tallers per a l'alumnat.
- Orientació pedagògica i material per al professorat.
- Tallers i xerrades sobre els temes tractats amb l'alumnat, orientats als pares i mares.

TALLER DE PUBLICITAT AMB L'ALUMNAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA A L'INSTITUT BEURKO:

OBJETIUS:

Que l'alumnat desenvolupi capacitats crítiques amb la publicitat, perquè siguin responsables a l'hora d'adquirir productes o serveis.

PROCEDIMENT:

S'envia al professorat el material complementari amb què treballarà a les aules per desenvolupar prèviament algunes activitats, a tall d'introducció, i altres activitats perquè segueixin treballant un cop s'hagi realitzat el taller.

• **Col·loqui:** es prenen com a punt de partida les activitats que l'alumnat ha realitzat anteriorment a l'aula, al començament del taller, i a través d'una pluja d'idees, es busca entre tots i totes una definició vàlida de publicitat i una anàlisi de la seva influència.

• **Anàlisi de la publicitat:** a continuació s'analitzen les estratègies i elements que fan servir les empreses de publicitat, tant a la premsa escrita com als anuncis de televisió: l'ambient, els personatges, el color, la música... Així, l'alumnat veu com s'utilitzen certs elements per provocar-nos sensacions que ens impulsen a comprar.

• **Publicitat il·lícita:** posteriorment es dona a conèixer i s'analitza la publicitat il·lícita, mitjançant exemples gràfics, perquè siguin conscients de la problemàtica que comporta aquest tipus de publicitat.

Finalment, i per posar en pràctica tot el que s'ha analitzat, preparen i presenten en grups de treball, un anunci publicitari seguint un guió que se'ls facilita. Els anuncis són analitzats per la resta dels grups amb una posada en comú de les conclusions.

Una vegada finalitzat el taller, es plantegen una sèrie de preguntes:

S'HAN COMPLERT ELS OBJECTIUS PREVISTOS?; PER A L'ALUMNAT, UNA VEGADA REALIZAT AQUEST TALLER, HI HA UN ABANS I UN DESPRÉS?; DEUEN HAVER TINGUT EFECTE ELS TALLERS EN EL DIA A DIA DE L'ALUMNAT, ENCARA QUE SIGUI A TRAVÉS D'UNA SIMPLE REFLEXIÓ?

L'alumnat de segon d'ESO de Beurko ha elaborat articles d'opinió sobre el tema. Aquestes són algunes de les opinions expressades.

Opinions i valoracions:

2n B:

- "...M'he adonat que la publicitat ens afecta més del que creia..."
- "...La publicitat no és només el que creem, i cada anunci té molts missatges..."
- "...Ara sé que nosaltres també fem publicitat tots els dies i sense cobrar res!..."
- "...A la publicitat menteixen sobre l'aspecte físic..."
- "...Els anuncis només els posen per fer que comprem coses..."

2n A:

- "...A vegades amb la publicitat no respecten altres productes..."
- "...He vist que a tots els anuncis hi ha un doble sentit. Ara

intento descobrir aquest doble sentit."

- "...M'he adonat que els anuncis expressen molt més del que veiem..."
- "...Després de fer el taller, sóc conscient de la publicitat subliminal i el masclisme..."

2n E:

- "...Hem analitzat com poden enganyar i com actuen per enganyar..."
- "...Així, hem après a identificar les tècniques i els trucs que utilitzen per vendre..."
- "...Que les noies que surten no són de veritat... no hem de deprimir-nos per no ser com les noies dels anuncis..."
- "...No sabia que a les pel·lícules també hi ha anuncis..."

2n D:

- "...He après moltes coses, ara les comento amb els meus amics i amigues, la meua família i opinem..."
- "...Ara, quan veig la tele, paro més atenció perquè analitzo els anuncis..."
- "...Sabia que havia vist aquests anuncis abans, però em va sorprendre el que vam aprendre..."
- "...Vaig aprendre que el color és molt important, i també la música, i que l'eslògan també té molta importància..."

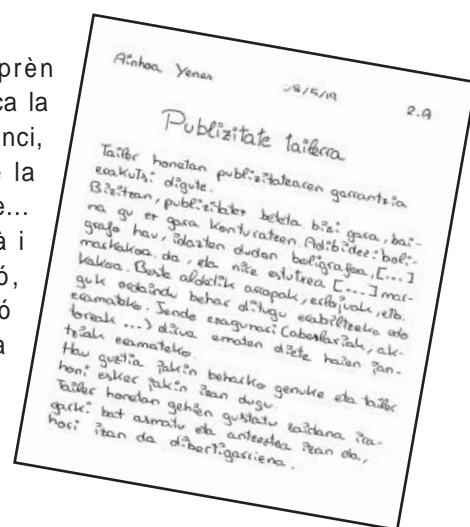
tele, paro més atenció perquè analitzo els anuncis..."

- "...Sabia que havia vist aquests anuncis abans, però em va sorprendre el que vam aprendre..."
- "...Vaig aprendre que el color és molt important, i també la música, i que l'eslògan també té molta importància..."

ELS PARES I MARES:

Als tallers per a pares i mares s'analitza la matèria treballada amb els fills i filles i les seves actituds sobre el tema. En el taller de publicitat molts i moltes se sorprenden en veure la quantitat de publicitat que rebem, tant les persones adultes com els joves, i fins a quin punt arriba, ja que forma part del nostre vocabulari quotidià; "he menjat un Donuts", "esmorzo Corn Flakes"...

També els sorprèn el procés que implica la realització d'un anunci, des de l'elecció de la franja d'edat, el sexe... fins a qui es dirigirà i l'horari d'emissió, passant per l'elecció dels personatges, la situació, la música, l'eslògan, etc.

Alguns pares i mares comenten:

- "Mai no m'havia plantejat aquestes coses. A partir d'ara miraré els anuncis d'una altra manera".
- "No se m'havia ocorregut que comentar els anuncis amb les meves filles pogués ser educatiu".

Hi ha un grup de pares i mares que també ha participat a l'Institut Beurko. Al llarg de més d'una hora han analitzat amb els mateixos educadors i educadores que han estat amb els seus fills i filles als tallers, el que hi han treballat, les respostes de l'alumnat, les reaccions que van veure en els seus fills i filles, i en general, la situació actual de la societat de consum i com afecta als i les joves.

L'Escola Permanent de Consum de Coria

Responsable:

Juan José Chaparro (Tècnic de l'Escola Permanent de Consum de Coria)

Localització:

Avda. Alfonso VII, s/n – 10800 CORIA (Cáceres)

a/e: escuelaconsumo@coria.org

Telèfon/fax: 927.500.640 – 927.500.775

Orígens

L'Escola Permanent de Consum de Coria comença a funcionar en aquesta localitat el mes de setembre de 1993, gràcies al conveni de col·laboració subscrit entre l'Ajuntament de la localitat i la Conselleria de Sanitat i Consum de la Junta d'Extremadura, a través de la Direcció General de Consum.

L'EPC està adscrita al Patronat de Formació i Ocupació (PFE), organisme autònom de l'Ajuntament de Coria, i la Regidoria de Personal n'és la responsable política de l'àrea.

Actualment, les instal·lacions de l'Escola estan ubicades al Patronat de Formació i Ocupació, no obstant això, es preveu reubicar-la properament per motius d'exigències d'espai a l'Av. Alfonso VII, s/n (al costat de la Caserna de la Guàrdia Civil). Lloc que, d'altra banda, ja va acollir durant força temps les instal·lacions de l'Escola i que comparteix amb l'OMIC (Oficina Municipal d'Informació al Consumidor).

Al Capítol III "Dret a la informació i educació", article 15 apartat 6, la Llei fa referència a les Escoles de Consum: "La Conselleria competent en matèria de consum potenciarà el funcionament de les Escoles Municipals Permanents de Consum".

Després d'un breu estudi del funcionament de l'EPC de Jerez de los Caballeros, l'única existent en aquell moment a la nostra regió, l'Ajuntament va decidir sol·licitar a la Junta d'Extremadura la creació de l'EPC, ja que la comarca a què pertany Coria mancava d'aquest servei.

A l'empara del conveni de col·laboració signat el 15 de febrer de 1993, l'EPC de Coria es va proposar els objectius següents:

- 1) Disseny i realització d'experiències concretes d'educació per al consum destinades a diferents sectors de la població: estudiants, joves i adults.
- 2) Disseny i realització d'un programa de formació i reciclatge de professors, mitjançant la transmissió de coneixements bàsics i l'aplicació de tècniques específiques, incloent la realització de treballs d'investigació de mercat, i seminaris monogràfics.
- 3) Formació permanent de la població mitjançant jornades de divulgació, xerrades informatives i cursos de curta durada.

Marc legislatiu i fonamentació

En l'actualitat, el funcionament de l'EPC de Coria s'empara en la **LLEI 6/2001, de 24 de maig, de l'Estatut dels Consumidors d'Extremadura** (DOE Número 72 de 23 de juny de 2001).

Actualment les Escoles Permanents de Consum de la comunitat autònoma d'Extremadura es troben adscrites, segons la nova configuració del govern autonòmic, a la Conselleria de Presidència, Vicepresidència Primera i Portaveus, Direcció General de Consum.

Activitats

El mitjà més eficaç per combatre el consumisme és la prevenció, entesa com un procés continuat que ha de començar a la primera infantesa, ja que els infants tenen experiències amb el consum des de ben petits. Les accions a dur a terme tenen una orientació educativa marcada i es donen al món de les relacions de l'infant i el jove amb els adults i d'aquests entre si. Aquest és el marc de relacions en què s'integra l'EPC de Coria.

El Programa d'Activitats de l'EPC estableix un marc teòric estable, sobre el qual es desenvolupen les diferents activitats que defineixen el funcionament de l'escola de consum. Aquest marc ve definit pels principis operatius següents:

- **Funcionalitat**, els aprenentatges han de ser estris per a la vida quotidiana.
- **Interdisciplinarietat**, els continguts s'han de desenvolupar i complementar.
- **Aprenentatge significatiu**, a partir d'experiències prèvies.
- **Individualització**, adaptació al ritme i capacitat dels participants.
- **Contextualització**, a partir de l'entorn i el seu ús.

Quant als mètodes i tècniques, no ens cenyim a un en concret, ja que els hem d'adaptar a cada situació i a la demanda, de manera que l'aplicació sigui congruent amb els objectius perseguits. D'altra banda, el programa es troba obert, com no podria ser d'una altra manera, a les aportacions, opinions o suggeriments de tots els ciutadans, ja que, en última instància, ells representen el nostre objectiu fonamental, i és sobre ells que recau directament l'acció de l'activitat consumista.

Els tallers educatius representen l'activitat principal de l'EPC de Coria. Sota aquesta denominació s'ofereixen una sèrie de materials didàctics que aborden diferents continguts en matèria d'educació per al consumidor, i s'ofereixen al professorat objectius, activitats, recursos materials per realitzar-los i orientacions didàctiques per al desenvolupament de cada taller. Quan parlem de tallers ens referim a propostes de treball estables que tenen l'activitat com a plantejament metodològic bàsic. Estan orientats principalment als diferents cicles i nivells de la comunitat educativa i són objecte de revisió i actualització permanents.

En l'oferta formativa del curs 2008-2009 destaquen:

- Taller de la dieta mediterrània.
- Taller la dieta equilibrada.
- Taller d'estalvi d'aigua.
- Taller "La Publicitat, creadors de somnis".
- Etc.

I Concurs escolar sobre l'Educació del Consumidor a l'Aragó: "Consum responsable, aigua i desenvolupament sostenible"

■ Al començament del segon trimestre del curs escolar 2007-2008, la Direcció General de Consum del Govern de l'Aragó va convocar aquest concurs destinat als estudiants de l'Aragó, amb la col·laboració de la Direcció General de Política Educativa. Enguany EXPO SARAGOSSA 2008, convida a reflexionar sobre la importància de l'aigua a les nostres vides, tant des del punt de vista de l'ús i el consum responsable, com el motor per a un desenvolupament sostenible.

L'Educació del Consumidor és un dels pilars més rellevants en el marc de les accions preventives en l'àrea del consum per als ciutadans, ja que els capacita per poder exercir eficaçment i adequadament la defensa dels seus drets com a consumidors i usuaris.

Aquest I Concurs Escolar sobre l'Educació del Consumidor a l'Aragó té com a objectiu primordial promoure la realització d'activitats o projectes d'educació en matèria de consum en els Centres Escolars de la Comunitat Autònoma de l'Aragó, per tal de potenciar-ne la participació en els programes d'educació del consumidor, així com estimular a l'aula les iniciatives d'aprenentatge i investigació en els àmbits del consum en relació amb «Consum responsable, aigua i desenvolupament sostenible».

Els treballs consistiran en la realització:

1. D'una revista o un conte (valoració fins al 55 %)
2. D'un cartell, amb l'eslògan corresponent (valoració fins al 30 %)
3. D'una memòria explicativa del treball realitzat, amb un suport visual y/o electrònic, (es valorarà fins al 15%).

Premis:

En cadascuna de les categories o nivells de participació es concedeix:

- * Un 1r premi de 900 euros.
- * Un 2n premi de 400 euros.

I diplomes acreditatius de participació.

El termini de recepció dels treballs va finalitzar el 31 de març de 2008.

El jurat, format per representants de la Direcció General de Consum, la Direcció General de Política Educativa i el Consell Aragonès de Consumidors i Usuaris ha concedit els premis següents:

NIVELL Segon Cicle d'Educació Primària

PRIMER PREMI de 900 euros i diploma a l'equip "Palmireno", del CEIP Alcañiz, d'Alcañiz (Terol). Coordinadora: D^a. Carmen José Giner Gascón.

Participants:

Equips formats per alumnes de la mateixa aula (mínim 5 i com a màxim el total dels alumnes de la classe). Cadascun dels equips estarà coordinat per un professor del Centre.

Categories o Nivells de participació:

- * Estudiants de 2n cicle d'Educació Primària
- * Estudiants de 3r cicle d'Educació Primària
- * Estudiants de 1r cicle d'Educació Secundària Obligatòria
- * Estudiants de 2n cicle d'Educació Secundària Obligatòria

Treballs i temes:

El tema del concurs desenvolupa qualsevol aspecte relacionat amb el "consum responsable, aigua i desenvolupament sostenible".

SEGON PREMI de 400 euros i diploma a l'equip "Chipichape", del CEIP Guillermo Fatás, de Saragossa. Coordinadora: D^a. Rosa M^a. Soterias Marco

NIVELL Tercer cicle d'Educació Primària

PRIMER PREMI de 900 euros i diploma a l'equip "Almozagua", del CEIP La Almozara, de Saragossa. Coordinadora: D^a. M^a. Carmen Cuartero Robert.

NIVELL Segon Cicle d'Educació Secundària Obligatoria

PRIMER PREMI de 900 euros i diploma a l'equip "3º Div.", de l'IES Los Enlaces, de Saragossa. Coordinadores: D^a. Angeles Cavillo i D^a. Isabel Pérez.

SEGON PREMI de 400 euros i diploma a l'equip "Acuamania", del CEIP Odón de Buen, de Zuera (Saragossa). Coordinadora: D^a. M^a. Angeles Viscasillas Torrero.

SEGON PREMI de 400 euros i diploma a l'equip "ASE (Ambiente Siempre Ecológico)", del Col·legi Teresía del Pilar, de Saragossa. Coordinadora: D^a. M^a. Teresa Castillo.

NIVELL Primer cicle d'Educació Secundària Obligatoria

Declarats DESERTS el primer premi de 900 euros i diploma i el segon premi de 400 euros i diploma.

Com a conseqüència de la qualitat dels treballs presentats, el jurat ha volgut premiar amb una MENCIÓ HONORIFICA amb regal i diploma a:

Nivell de 2n cicle d'E. Primària

A la revista presentada per l'equip "Los amigos de Reciclín", del CEIP Hilarión Gimeno, de Saragossa. Coordinadora: Sra. M^a. Pilar Trujillo López.

A la revista presentada per l'equip "Escarcha", de l'Escola Antonio Machado, de Venta del Olivar (Saragossa). Coordinadora: Sra. Mercedes Sanz Carnicer.

Al cartel presentat per l'equip "Gota a gota", de l'IES Pedro Laín Entralgo, de Híjar (Terol). Coordinadora: Sra. Marian Castillo Huerta

Al cartell presentat per l'equip "Los maños de Zuera", de l'Escola Nuestra Señora del Pilar, de Zuera (Saragossa). Coordinadora: Sra. Carmen Val Escuer.

El lliurament de premis presidit per Francisco Catalán Duerto, director general de Consum i Carmen Martínez Urtasun, directora general de Política Educativa, s'ha celebrat el dia 30 de maig de 2008, al saló d'Actes de l'Edifici Pignatelli de Saragossa, seu del Govern de l'Aragó, on van acudir tots els components dels equips, professors coordinadors, directores dels centres, així com pares, mares i altres familiars que van voler acompanyar els estudiants en aquest acte.

Nivell de 3r cicle d'E. Primària

A la revista presentada per l'equip "Los Truenos", de l'Escola Santa Ana, de Caspe (Saragossa). Coordinadora: Sra. Rosa M^a. Cester Monclús.

Al cartel presentat per l'equip "La mar salada", del CEIP Odón de Buen, de Zuera (Saragossa). Coordinador: Sr. Isidro Gómez de Segura Aragón.

Dada a Gràcies a la bona acollida d'aquest esdeveniment, en què han participat 74 equips i més de 1.600 alumnes, el Departament de Salut i Consum que promou l'educació dels consumidors, en aplicació de la Llei 16/2006, de 28 de desembre, de protecció i defensa dels consumidors i usuaris de l'Aragó ha considerat convenient anunciar l'edició del II CONCURS ESCOLAR SOBRE L'EDUCACIÓ DEL CONSUMIDOR A L'ARAGÓ per al proper any 2009.

Nivell de 2n cicle d'E. Secundària Obligatoria

A la revista presentada per l'equip "Alumnos de 3º ESO Grupo A", de l'IES Damián Forment, de Alcorisa (Terol). Coordinadora: Sra. Joaquina Melero Gracia.

Francisca Pérez Jiménez
(Cap de la Secció de Formació i Informació)

Alumnes i Professors de l'IES Isabel de Castilla d'Àvila viatgen a Polònia

*Dins un programa educatiu europeu Comenius
EDUCACIÓ PER AL CONSUM*

- **Durant la tercera setmana d'abril, alumnes i professors de l'IES Isabel de Castilla d'Àvila van assistir a la ciutat de Plock (Polònia) a la IV trobada del projecte Comenius titulat "Educació per al consum". Els països participants a la trobada van ser Letònia, Polònia i Espanya.**
- **A Polònia van viatjar: Avelino Arribas (coordinador del projecte) junt amb Paula Sánchez (professora de física i química) i els alumnes de 4t d'ESO Carlos Fernández i Luís Sánchez.**

Què són els programes educatius europeus?

L'Organisme Autònom "Programes Educatius Europeus", adscrit al Ministeri d'Educació i Ciència, té com a missió gestionar la participació espanyola en el Programa d'Aprenentatge Permanent (PAP) de la Unió Europea.

Els programes d'Aprenentatge Permanent pretenen contribuir a la creació d'una societat del coneixement avançada, amb un desenvolupament econòmic sostenible, més i millors possibilitats d'ocupació i major cohesió social. L'objectiu general és facilitar l'intercanvi, la cooperació i la mobilitat entre els sistemes d'educació i formació dels països europeus que hi participen, de manera que es converteixin en una referència de qualitat al món.

Les associacions escolars Comenius pretenen reforçar la dimensió europea de l'educació i promoure activitats de cooperació entre centres educatius a Europa. Els projectes ofereixen a l'alumnat i al professorat dels diferents països l'oportunitat de treballar junts en un o més camps temàtics d'interès mutu.

Per què: "Educació per al consum"?

En el nostre centre considerem que l'educació és més que la mera assimilació de continguts (conceptuals, procedimentals i actitudinals) per això, pretenem contribuir, amb experiències educatives com aquesta, a la plena formació de la personalitat dels nostres alumnes.

L'educació per al consum ens sembla prioritària.

Hem d'ajudar els nostres joves a ser consumidors responsables; a valorar més el "ser" que el "consumir".

Quins són els objectius del programa?

La formació en el tema "educació per al consum": formar alumnes que coneguin els seus drets i els seus deures comconsumidors.

Treballar en una tasca preventiva sobre trastorns relacionats amb una mala alimentació (anorèxia o bulímia) i trastorns addictius: a les compres, al joc, al tabac i a altres substàncies nocives per a la salut.

Altres objectius importants són:

El coneixement d'altres cultures europees i altres punts de vista diferents dels que ja coneixen.

La millora que aquest projecte suposarà en el coneixement d'altres llengües europees (les trobades les farem en anglès).

El domini de les noves tecnologies de la informació: treballarem a través de correus electrònics; farem activitats d'enregistrament: vídeos i fotografies digitals, etc.

Quins eren els objectius d'aquesta a Polònia?

- Principalment realitzar diversos curtsmetratges sobre la defensa dels drets del consumidor a les botigues on van realitzar les compres i a les oficines de defensa del consumidor. Els alumnes dels 3 països han participat en la redacció dels guions i han actuat en la realització dels curts.
- Conèixer Polònia: el seu patrimoni, cultura, costums, gastronomia, etc.
- Practicar l'anglès parlat.
- Conèixer persones d'altres països i compartir-hi la setmana que va durar la.

Quines activitats heu realitzat?

A més de la realització dels curts, hem aprofitat la nostra estada per:

Visitar la capital de Polònia. Varsòvia: els bonics palaus; les muralles; els carrers principals i les boniques places (tot això reconstruït després de la II Guerra Mundial).

Visitar Plock, ciutat industrial de 160.000 habitants, situada al centre de Polònia.

Allà vam ser rebuts per l'alcalde de la ciutat, la directora provincial d'educació i el director de l'institut polonès que actuava d'organitzador de la.

Vam visitar la ciutat, el museu d'Art Noveau i nombroses fàbriques relacionades amb la producció de béns de consum. També ens vam apropar a poblacions properes i vam visitar un museu a l'aire lliure (amb cases típiques dels pobles polonesos) i uns bonics castells barrocs i catedrals gòtiques.

Què us ha aportat aquesta experiència?

Tant per als alumnes com per als professors ha estat una experiència molt enriquidora.

A més de complir amb els objectius previstos; ens hem divertit coneixent boniques ciutats poloneses; hem millorat el nostre anglès parlat i, sobretot, hem fet noves amistats amb persones de països llunyans.

Avelino Arribas de la Fuente
Coordinador del projecte

“Colás y sus amigos los árboles”

Un conte per educar en valors de Consum i Respecte Mediambiental

Educació Infantil
i
Primer Cicle de Primària

- El Govern de La Rioja convoca anualment un concurs públic entre els professors per fomentar els treballs i recursos didàctics per al foment del consum responsable, ja que una manera d'aconseguir aquesta estratègia és a través de la promoció de l'educació del consumidor mitjançant actuacions dins l'ensenyament reglat no universitari per consolidar el desenvolupament del contingut transversal sobre consum dins de l'aula, la institucionalització de la col·laboració entre les administracions públiques responsables en Consum i Educació, l'elaboració de materials didàctics, la seva inclusió en llibres de text i la promoció de fòrums de participació en els centres escolars públics i privats.
- En l'última convocatòria va rebre el premi el treball de “Colás y sus amigos los árboles” presentat per la professora Inmaculada García Ibáñez de l'Escola Pública San Prudencio de Albelda de Iregua (La Rioja) dins la categoria d'Educació Infantil i Primària.

Actualment les paraules consum responsable, medi ambient, ecologia, reciclatge, desenvolupament sostenible, etc., apareixen repetidament a qualsevol àmbit de la nostra vida. Són temes que a tots ens preocupen i que des de l'escola no podem deixar de banda. L'escola pot i ha de ser un autèntic motor de canvi social, que impulsi i fomenti actituds positives amb la cura del medi ambient.

Pot semblar prematur parlar d'Educació per al Consum i d'Educació Ambiental en l'etapa infantil. No obstant això, és en aquestes primeres edats en què el medi ambient juga el paper més important dins el procés educatiu, donada l'estreta interacció amb l'entorn immediat de l'infant. Aquesta relació

ha de ser positiva, ja que ha de desenvolupar una sèrie d'hàbits, actituds i coneixements de respecte, cura i col·laboració cap a tot allò que el rodeja.

Sorgeix així la idea de crear un conte multimèdia per despertar l'interès dels infants més petits pel medi ambient, respectar-lo i cuidar-lo i sobretot per fer un consum responsable del paper. Serà a través del follet Colás, protagonista de la història, amb qui descobrirem les meravelles que ens aporta el medi ambient i qui ens planteja un problema al qual tots hem de contribuir per

resoldre'l, i desenvolupar sobre aquest eix vertebrador la resta de continguts relacionats amb el mateix tema.

“Colás y sus amigos los árboles” suposa, per als alumnes de qualsevol edat, establir una estreta relació entre aquests quatre aspectes:

- La sensibilització cap al medi ambient.
- L'adquisició de coneixements sobre el medi.
- L'aptitud per a resoldre problemes i interrogants que planteja l'entorn.
- L'apropament als valors medi ambientals i de consum responsable.

Els continguts que es treballen al llarg del conte han d'adequar-se, lògicament, a l'edat dels infants, els objectius més amplis o complexos s'haurien de reprendre en els cicles successius de l'Educació Primària i aprofundir i consolidar coneixements, procediments i actituds. Els èxits educatius que aconseguim en les etapes inicials seran molt més fàcils de finançar en el futur.

La doble versió del conte, digital i paper, resulta atractiva i motivadora, facilita la tasca educativa i constitueix un estímul de l'intel·lecte i de la imaginació que els permet descobrir noves realitats i els suggereix noves solucions als problemes. En el projecte, el conte fa que l'infant reconegui un problema mediambiental com una cosa propera i no com una cosa llunyana o pròpia del món adult, per això la seva preocupació pel tema creixerà i buscarà aportar solucions en què necessitarà un adult per posar-les en marxa. Es perfila d'aquesta manera un aspecte molt important d'aquesta experiència: la implicació necessària de les famílies. No només conscienciem els infants, sinó també les seves famílies, d'un problema que és de tots i en què tots hem d'aportar el nostre gra de sorra.

El projecte queda emmarcat dins el funcionament normal de l'aula. En les rutines diàries es marca un dia per reciclar i tenir cura dels animals i plantes, s'instal·la un racó de reciclatge, els alumnes plasmen sobre les fitxes didàctiques tots els coneixements adquirits en les diferents activitats, es realitza una auditoria del paper consumit setmanalment, es realitzen objectes amb materials reciclats, es desenvolupen diferents tallers com el de reciclatge de paper en què d'una forma manipulativa perceben la necessitat del reciclatge...

En definitiva, "Colás" es fica en la vida diària de tota la comunitat educativa amb l'objectiu únic d'aconseguir la reducció, reutilització i reciclatge del paper de manera responsable.

“Viu més senzillament perquè senzillament els altres puguin viure”

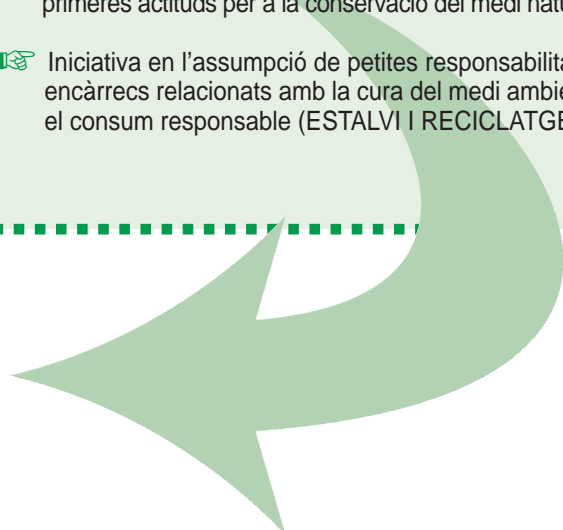
Objectius

- ☞ Conscienciar els infants que els seus petits comportaments influeixen en l'entorn, gastar més influeix en la natura.
- ☞ Inculcar noves pautes de comportament, respecte al medi ambient i el consum responsable, en els infants, famílies i grups socials que els envolten.
- ☞ Observar i explorar l'entorn immediat amb una actitud de curiositat i cura, i identificar les característiques i propietats més significatives dels elements que el conformen i alguna de les relacions que s'estableixen entre ells.

Continguts

- ☞ El consum de paper i les seves conseqüències.
- ☞ El bosc: característiques i elements que l'integren.
- ☞ Origen vegetal del paper.
- ☞ Observació i interès de les característiques dels arbres i quina utilitat tenen en el medi ambient.
- ☞ Valoració de la importància dels animals i plantes per a la vida de les persones.
- ☞ El consum de paper i les seves conseqüències.
- ☞ Curiositat, respecte i cura cap als animals i les plantes com primeres actituds per a la conservació del medi natural.
- ☞ Iniciativa en l'assumpció de petites responsabilitats i encàrrecs relacionats amb la cura del medi ambient i el consum responsable (ESTALVI I RECICLATGE).

IES Nicolás Estévez Borges: "La Nostra petita Aportació al Medi Ambient"

■ *El nostre centre està ubicat a Icod de los Vinos al nord de l'Illa de Tenerife, que dista uns cinquanta quilòmetres de la capital.*

■ *Al setembre, de tornada a les aules, els professors vam considerar que teníem motius, més que suficients, per treballar qüestions mediambientals des de cadascuna de les àrees i centrar-nos en els recursos naturals i el consum responsable. Però no volíem que aquest tema fos una simple unitat més. Necessitàvem conscienciar els nostres alumnes de la importància d'una actitud reflexiva en la lluita contra el Canvi Climàtic.*

En primer lloc ens vam centrar en les exposicions didàctiques sobre els nostres espais naturals protegits. Per això vam utilitzar plafons informatius on s'explicaven la importància dels espais esmentats així com la problemàtica existent (la desaparició d'espècies, la pèrdua d'enclavaments o paisatges, la destrucció dels processos ecològics o l'extinció de cultures, etc.).

Posteriorment, es va elaborar un qüestionari dirigit a l'alumnat per identificar les opinions i coneixements que tenien sobre la biodiversitat del municipi, pràctiques mediambientals, consum responsable, canvi climàtic, etc. Vam finalitzar aquesta primera fase amb una posada en comú per aclarir conceptes, contrastar opinions i conscienciar-nos de la importància de la cura del medi ambient.

En una segona fase, els alumnes d'entre 12 i 14 anys van realitzar tallers específics sobre Desenvolupament Sostenible. Des de cadascuna de les àrees es va realitzar una àmplia llista d'activitats que pretenien informar i argumentar la necessitat de posicionar-nos davant de la conservació del Medi Ambient.

Tot aquest projecte va donar lloc a la creació del Comitè de Medi Ambient del centre format per alumnat dels diferents grups. Aquests alumnes van visitar el Punt Net de Güímar i el Complex Mediambiental d'Arico situats al sud-est de l'illa. Aquest itinerari forma part del programa de conscienciació que ofereix l'Ajuntament de Tenerife per als escolars amb diferents activitats segons les edats.

Després de l'assessorament i la presa de consciència només quedava estudiar l'entorn immediat dels nostres alumnes. Per aquest motiu, el Comitè de Medi Ambient va començar a treballar sobre facilitats o dificultats del ciutadà per separar o reciclar residus. Hem de tenir en compte que Icod de los Vinos és un municipi que té una superfície de 95 km² i una població de 24.000 habitants bastant dispersa, la qual cosa dificulta la recollida de residus. Així mateix, Tenerife és una illa de 2.033 km² de superfície, amb molts terrenys de gran pendent i amb més del 40% de la superfície protegida per la seva singular naturalesa o paisatge, mentre que, a la resta del territori, dominen les zones urbanes. Per això, resulta difícil trobar llocs prou allunyats de la gent i ecològicament apropiats per portar les escombraries. L'escassetat de territori i el seu alt grau de

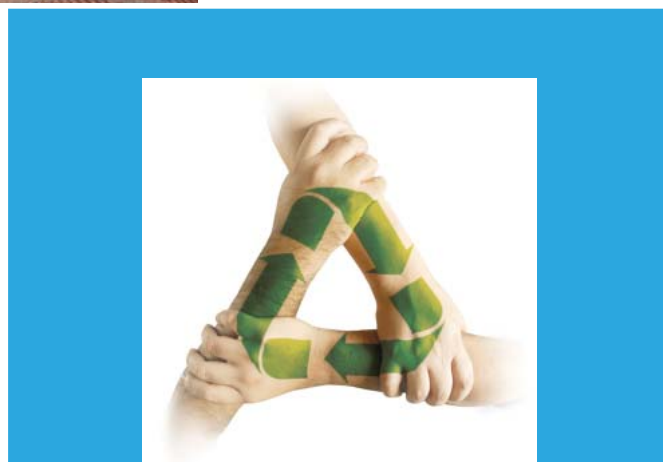
protecció actuen com a condicionants, sobretot pel que fa a la construcció de qualsevol infraestructura que pugui servir per acumular o tractar escombraries amb seguretat.

Es va dur a terme el recompte dels contenidors de paper i vidre, que semblen ser suficients, però se'n podria millorar la ubicació. A continuació, els contenidors de matèria orgànica que, sens dubte, són insuficients per l'augment recent de la població. Tot seguit, els llocs de recollida de medicaments i piles que després d'un sondeig es van fer

públics per tot el centre i finalment, els contenidors d'envasos o contenidors grocs, però què passa amb aquests contenidors? No existeixen.

En aquest punt es va considerar una responsabilitat de tota la comunitat educativa del nostre centre sol·licitar a les autoritats locals que instal·lessin contenidors grocs. A aquest efecte es va redactar un escrit i es van recollir firmes. Però no es volia cloure aquest tema amb un simple registre d'entrada, per la qual cosa es va convidar el regidor de Medi Ambient a reunir-se amb els membres del comitè, qui li van lliurar uns reportatges fotogràfics i presentacions en PowerPoint que denunciaven altres aspectes relacionats amb la cura de l'entorn.

Passats uns mesos i gairebé a la recta final d'aquest curs, ens va visitar el regidor responsable de la recollida de residus en el municipi, per informar-nos sobre la tramitació corresponent a la instal·lació dels contenidors grocs en els pròxims mesos.

Aquesta és, sens dubte, una bona notícia i creiem que el fet que un gran nombre dels nostres alumnes se sentin participants d'un com aquest, els vincularà a tenir una actitud responsable i de compromís amb el Medi Ambient.

Es va realitzar un informe final que es va distribuir a tota la Comunitat Educativa (pares, professors i resta de companys del centre).

*Autora: Sra. Magdalena Lorenzo Rodríguez
Professora de l'Àrea d'Anglès de l'IES Nicolás Estévez Borges*

Consumir a ritme de família

La família: Un context per educar el Consum

■ **Atenció, atenció! ConsumBconsumidoraconsumidor! Passeu senyors i senyores! Passeu nens i passeu nenes! Passeu àvies i tietes! Passeu mares, passeu pares! Passeu singles i parelles! Passeu família! Passeu! ... Anem! Rumb a la imaginària travessa. Traspasseu la porta! Gimcana caixes caixetes maletes monedes esperen, escolliu la vostra carpeta i organitzeu-vos el dia ... Pressupost, he dit pressupost? Mossos! Dracs! i trencaclosques! Somnis llunyans! Vigileu-me el pressupost!!!**

Amb aquesta poètica invitació, mig bogeria mig realitat, en Magimagina ha convidat a infants i famílies a realitzar l'activitat educativa que l'Escola del Consum de Catalunya (ECC) de l'Agència Catalana del Consum ha ofert al Saló de la Infància de Barcelona en les dues darreres edicions passades (2007 i 2008).

Aquesta, s'ha centrat en l'educació consum des de la perspectiva familiar concretada en l'organització i gestió del temps lliure de les famílies: vacances, sortides de cap

setmana, celebracions i d'altres esdeveniments que surten de la quotidianitat.

Cada acte que fem, tant individual com col·lectiu, implica consumir: menjar, dutjar-se, parlar pel mòbil, anar a treballar, gaudir a un parc d'atraccions, veure una pel·lícula al cinema... Davant aquesta quotidianitat sorgeix la necessitat de proporcionar una educació del consum que possibiliti que els infants prenguin consciència de la seva posició com a consumidors dins les dinàmiques familiars. Tot i que l'educació del consum és responsabilitat de diferents col·lectius i institucions, com ara els centres escolars dins l'activitat de l'educació formal o de l'Administració Pública (a través dels tallers que oferta l'ECC, per exemple), creiem que l'educació del consum és també responsabilitat de la família, esdevenint aquesta, l'agent primer i fonamental. Des de l'ECC pensem que educar en consum des d'una òptica familiar permet la creació d'escenaris on la individualitat de cada integrant de la família i la col·lectivitat de la mateixa conflueixen, permetent l'anàlisi de la diversitat de maneres de consumir dins d'un mateix nucli familiar.

L'activitat presentada al Saló de la Infància es titula Consumir a ritme de família. Aquest títol parteix d'una metàfora entre el consum i la música. La paraula ritme, entesa des d'una perspectiva àmplia, integra el valor de la diversitat i posa èmfasi en la riquesa de matisos. Proposa consumir partint de diferents "ritmes" musicals (estressat, clàssic, contemporani, ...) que evoquen diversitat de maneres de gestionar el temps lliure i ajuden a les famílies a reflexionar sobre les diferents maneres de consumir.

Aquesta activitat, representa una bona oportunitat per crear espais de diàleg on els infants puguin manifestar les seves opinions i dubtes permetent a les famílies apropiarse al significat que els actes de consum tenen per a ells; espais de debat on cada integrant del nucli familiar pugui manifestar el seu model de

gestió del temps lliure alhora que s'enriqueix dels models dels altres integrants de la família. Aquest fet possibilita l'intercanvi d'informació i el coneixement de diversitat de maneres de gestió del temps d'oci. En definitiva, permet crear espais on dialoguin allò individual propi de cada integrant i allò col·lectiu que els identifica com a família davant l'organització i gestió del temps lliure, afavorint la construcció d'un llenguatge comú que possibiliti el debat i un posterior consens.

Suposa, també, una eina educativa que els adults poden utilitzar per reflexionar amb els infants sobre aspectes relacionats amb el consum familiar, com la importància dels recursos econòmics, la necessitat de realitzar una bona gestió del pressupost abans d'organitzar qualsevol activitat o la influència de l'atzar davant d'actes com per exemple agafar un mitjà de transport, comprar unes vambes o anar d'excursió a la muntanya.

En aquest context, i després de valorar la gran importància que actualment tenen les noves tecnologies dins els actes de consum de les famílies, des de l'Agència Catalana del Consum sorgeix la idea de convertir l'activitat del Saló de la Infància en un **joc interactiu** possibilitant que les famílies realitzin l'activitat des de casa seva juntament amb els seus infants. Així, neix Consumir a Ritme de Família, un material lúdic i educatiu centrat en la gestió del temps lliure des d'una perspectiva familiar.

En conclusió, Consumir a ritme de família es presenta com una eina educativa alhora que lúdica, que les

famílies poden utilitzar per reflexionar sobre la importància de les decisions col·lectives en els actes de consum. És, en definitiva, un material que pretén destacar i facilitar el paper de la família com a context ideal per educar en consum.

El joc interactiu Consumir a ritme de família es pot trobar al web següent:

<http://www.consum.cat/noticies/56745648.html>

Salvador Viciano Caballero

Educador de l'Escola del Consum de Catalunya
Agència Catalana del Consum

Quin és el perfil professional d'un educador o d'una educadora del Consum? II: La competència personal

- Aquest article, que continua la sèrie d'articles entorn al perfil de la persona educadora en consum
- iniciat al número anterior, presenta la **competència personal** de l'educador/a en consum. Aquesta ens
- porta cap al **saber ser** i fa referència a com la identitat i les competències de cada individu poden
- desenvolupar-se i oferir una oportunitat per a definir el perfil professional d'una persona educadora
- del consum. Centrarem la nostra reflexió en la diversitat de contextos i agents de treball amb que
- l'educador es troba de forma quotidiana: l'educador/a i la seva relació amb l'alumnat, l'educador/a
- com a membre d'un equip educatiu, l'educador/a com a mediador amb els centres educatius i
- l'educador/a com a persona que representa la institució competent en matèria de consum.

L'educador/a vers l'alumnat

Quan un/a educador/a del consum es troba davant del grup-classe, és important que es mostri flexible i permeable amb l'alumnat. Entenent la flexibilitat com la competència d'atendre la diversitat de l'alumnat; la individualitat de cada membre: conèixer les seves necessitats educatives i saber correspondre; i la permeabilitat com la competència que permet a l'educador/a ser capaç de traslladar els continguts del seu discurs docent als interessos i la quotidianitat de l'alumnat per tal que l'aprenentatge sigui significatiu. D'altra banda, un **saber ser** de l'educador pròxim a l'alumnat, entusiasta i optimista pot esdevenir un element per a ajudar al grup a emocionar-se i interessar-se pel consum. Una idea que permet connectar el desenvolupament de competències personals de l'educador/a amb la possibilitat de regulació del procés d'aprenentatge per part de l'alumnat.

L'educador/a vers l'equip educatiu

En relació a la persona educadora com a membre integrant d'un equip de treball, l'equip educatiu, un element important a considerar és la capacitat de l'educador/a per a treballar en grup, establir mecanismes de consens dins l'equip i tenir consciència que les seves decisions tenen transferència al conjunt de l'equip. Per això, cal desenvolupar competències per a ser compromès amb les tasques i responsabilitats personals i de la resta de l'equip; integrar capacitats per a dialogar entre els seus interessos particulars i els interessos col·lectius (de la resta de persones que conformen l'equip). Les competències personals dels educadors/es del consum són un **saber ser** que es converteixen en una eina perquè l'equip educatiu treballi de forma cooperativa, compartint reptes, innovant i evolucionant conjuntament, tant a nivell professional com personal.

L'educador/a vers els centres educatius

L'educador/a del consum es troba davant un fenomen del món, el consum, que és canviant, temporal i efímer. Un context que posa de manifest la necessitat de desenvolupar competències com a professional per a saber adaptar-se a contextos diversos i canviant: en aquest context, cal desenvolupar capacitats per a realitzar ràpidament un anàlisi panoràmic del context social i cultural del centre educatiu tot valorant les seves singularitats. El **saber ser** de l'educador/a del consum es converteix d'aquesta forma també en una manera pròxima, emotiva i professional de

connectar el consum amb la identitat dels centres educatius, el professorat i l'alumnat.

Unes competències personals que esdevenen una oportunitat perquè l'educador/a del consum es converteixi en un mediador, un generador i un estimulador de l'educació del consum als centres educatius, afavorit per la capacitat de saber crear escenaris i dotar d'instruments als centres educatius i al conjunt de professorat perquè gaudeixi d'autonomia a l'hora de plantejar-se com treballar l'educació del consum al seu centre educatiu.

L'educador/a vers la institució

Les persones que eduquen i treballen en aspectes referents al consum no poden obviar la institució competent en matèria de consum del territori on es troba l'escola del consum o el centre educatiu. Des d'aquesta perspectiva, una competència important de l'educador/a és tenir consciència que el seu discurs i la seva presència són el discurs i la presència de la institució. El **saber ser** de l'educador/a del consum, tant en contextos quotidians d'aula, com en d'altres més extraordinaris com entrevistes, xerrades, seminaris... és una competència personal de l'educador/a del consum que estableix un perfil professional en aspectes de consum des d'una connexió entre l'especialització docent i la situació institucional. Quan l'educador/a es situa en una marc institucional s'emfatitza la necessitat de desenvolupar un saber ser com a persona estratègica i resolutiva de conflictes i reptes que la quotidianitat educativa i les situacions de consum presenten.

A l'hora d'abordar el perfil de les persones educadores en consum la competència personal de **saber ser** es converteix en: un element que dota de riquesa i orienta les pràctiques educatives; una capacitat que dota d'eines a l'educador/a per convertir-se en un estratega entre el context d'aula, els centres docents i la institució competent; i, finalment, l'educació del consum com una oportunitat per crear contextos per al treball cooperatiu.

■ Ruth Gómez, Genina Calafell
■ Educadores de l'Escola del Consum de Catalunya
■ Agència Catalana del Consum

Lliurament de premis als guanyadors del Concurs Escolar "Consumópolis3: Un día a la vida de..."

Per tercera vegada consecutiva, se celebra a Múrcia, el CONCURS ESCOLAR SOBRE CONSUM "CONSUMÓPOLIS". El tema escollit per al curs escolar 2007/2008 ha estat: "CONSUMÓPOLIS 3: UN DIA A LA VIDA DE..."

El Concurs ha constat, com és habitual, de dues fases:

- una primera que es va realitzar en línia, en què els participants van haver de resoldre qüestions pedagògiques a sis escenaris diferents: habitació, sala de bany, cuina, carrer, escola i supermercat, i
- una segona fase, on els alumnes, havien d'elaborar i presentar una revista de consum, en què es destaquessin els valors del consum responsable.

En aquesta tercera edició del concurs es van inscriure 77 equips formats per grups de cinc alumnes i un professor que ha fet les funcions de coordinador del grup. D'aquests, han arribat a la segona fase (elaboració de la revista de consum) 21 equips en les tres categories.

Els guanyadors d'aquesta tercera edició del concurs són:

PRIMERS PREMIS

(Mil euros per al grup i participació a la Fase Nacional)

Tercer cicle de Primària: Grup ARCHENA.
Escola Emilio Candel d'Archena.

Primer cicle de Secundària: Grup BEBITUTH.
IES Infante Don Juan Manuel de Murcia.

Segon cicle de Secundària: Grup AHORRATIVOS.
IES Dos Mares de San Pedro del Pinatar.

ALTRES PREMIS

(Tres-cents euros per al grup)

Tercer cicle de Primària:

Grup TORPEDOS.
Escola Ntra. Sra. de la Fuensanta de Murcia.

Grup PACHICHO.
Escola Divino Maestro de Las Torres de Cotillas.

Unitats didàctiques "Seguretat infantil"

Curs acadèmic 2008/2009

- El passat 14 d'abril, a les 10.30 hores, a la Conselleria de Turisme i Consum, es van presentar les Unitats Didàctiques per a l'educació sobre el consum, que s'impartiran mitjançant tallers durant el curs escolar 2008/2009, que tenen com a tema "LA SEGURETAT INFANTIL".

La presentació es va dur a terme pel conseller de Turisme i Consum, José Pablo Ruiz Abellán, i el conseller d'Educació, Ciència i Investigació, Juan Ramón Medina Precioso, el director general de Consum, Guillermo Herráiz Artero, i el director general de Promoció Educativa i Innovació, Fernando Armario Sanchez, que són els organismes que elaboren anualment aquestes unitats didàctiques.

Com en altres anys, a l'Escola es desenvolupen Programes d'Educació del Consumidor des del naixement de les activitats de Defensa del Consumidor a Espanya el 1981.

Es tracta d'un mecanisme institucional específic per fer efectiva l'educació del consumidor a l'Escola, i assegurar una coordinació total de les administracions actuants. El material permet incloure l'educació del consumidor en els cicles i nivells d'educació obligatòria (primària i ESO) i postobligatòria (dos cursos de batxillerat), i formar de manera permanent el personal docent en matèria de consum, perquè puguin ensenyar de forma didàctica i pedagògica als alumnes els drets i interessos dels consumidors i els diferents mecanismes de defensa que existeixen al seu abast.

La Unitat Didàctica que es presenta amb el títol "SEGURETAT INFANTIL", inclou els apartats següents:

- Presentació General.
- Agraïments.
- Coordinadors.
- Contingut de les unitats didàctiques:
 - Nº 1: Seguretat Infantil
 - Nº 2: És segur la teva llar?
 - Nº 3: Ni en casa estic segur
 - Nº 4: Señalín va segur pel carrer
 - Metodologia didàctica
- Documentació i biblioteca.
- Jocs (casa en foc, seguretat a la llar: dormitori, cuina, sala de bany i saló)
- Enllaços (conselleries de turisme, educació, sanitat, Institut Nacional Toxicologia, Associacions de pediatria, prevenció d'accidents...).

■ Llibre complet per descarregar en paper, si es desitja.

D'aquestes activitats es beneficiaran més de 65.000 alumnes cada curs, corresponents a escoles de tota la Regió, tant públiques com privades o concertades. Ja s'han repartit 1.000 unitats entre escoles, Xarxa Regional d'Oficines d'Informació al Consumidor i Associacions de Consumidors de la Regió de Múrcia.

Celebració del Dia Mundial dels Drets del Consumidor

- Enguany, per la celebració del Dia Mundial dels Drets del Consumidor (15 de març), la Conselleria de Turisme i Consum a través de la Direcció General de Consum va instal·lar cinc carpes en el municipi de Lorca, on es va informar a persones de diverses edats, inclosos infants i joves.

Les carpes van ser visitades per 1.200 alumnes, mitjançant visites concertades prèviament amb escoles de Lorca i rodalies. Els més petits han pogut aprendre a través del joc com i en què consisteix el consum responsable, i a realitzar actuacions segures a la llar i a l'escola.

Els adolescents també han après amb jocs interactius a consumir responsablement, respectar el medi ambient, i no deixar-se influenciar per les marques, ni la societat del consum.

S'ha repartit, entre d'altres, el material següent:

- 5.000 CDs de seguretat infantil
- 5.000 CDs per a joves consumidors
- 5.000 imants amb el telèfon del consumidor
- 10.000 fullets sobre préstecs ràpids
- 2.000 clauers amb el telèfon del consumidor
- 800 revistes de la XARXA d'Educació al Consumidor
- 1000 Unitats Didàctiques

Tot aquest material es va destinar a conscienciar tant adults com joves i infants de la importància d'un consum reflexiu, saludable, crític i respectuós amb el medi ambient, i a crear actituds de consum quotidianes per conèixer, comprendre, comparar i consumir.

Presentació IX Jornades de Formació-Educació en Consum Curs 2008-2009. Maig '08

- La Conselleria de Benestar Social i Sanitat va presentar als mitjans de comunicació, a centres escolars i a sectors socials, el material i contingut de les IX JORNADES DE FORMACIÓ-EDUCACIÓ EN CONSUM per al Curs 2008-2009.

Amb el lema "Aprentent a ser consumidor", la base metodològica destinada a les escoles consta, com és habitual, de contes, relats i còmics didàctics. El Programa continua amb la novetat iniciada fa dos cursos, amb la intenció de satisfer un dels objectius que impregna tota la programació: "Sensibilització amb les dificultats afegides dels consumidors amb discapacitats". Per això i gràcies a la col·laboració de l'ONCE MELILLA, els contes i relats didàctics destinats a Educació Primària, es presentaran de nou en versió original, versió adaptada a discapacitats visuals i versió BRAILLE. El material didàctic es complementarà amb tallers amb projeccions i concursos de dibuix, redacció i relat, per als diferents cicles educatius.

LES ACTIVITATS FORMATIVES destinen a associacions de consumidors, gent gran, sectors especials i centres d'acolliment i reforma.

LES OBRES PRESENTADES A LES ESCOLES SÓN:

- > Conte didàctic "LAS GOLOSINAS" (Tercera Edició) destinat a l'alumnat de 2n curs d'Educació Primària dels 16 CEIP. Bases del Concurs de Dibuix corresponent. El conte es presenta en versió original, versió adaptada per a discapacitats visuals i versió en BRAILLE. **Objectiu específic:** Foment alimentació equilibrada. Colorants i conservants. Etiquetatges de lliminadures. Saber escollir. Reclamar de forma racional. Respectar la natura. Complementat amb la projecció "TODOS SOMOS CONSUMIDORES. UN MUNDO SIN BARRERAS".
- > CD amb projecció "TODOS SOMOS CONSUMIDORES" i activitats complementàries per al professorat de 2n EP.
- > Relat didàctic "REBELIÓN DE LAS MÁQUINAS", (segona edició) destinat a l'alumnat de 6è curs d'Educació Primària dels 16 CEIP i 2n d'ESO dels 9 IES. Bases del Concurs de Redacció corresponent: es presenta en versió original, versió adaptada per a discapacitats visuals i versió BRAILLE. **Objectiu específic:** Ús responsable de jocs informàtics i de consoles. Consum racional i prevenció d'addiccions. Respecte al medi ambient. Complementada amb la projecció "EL MUNDO VIRTUAL".
- Les dues obres referenciades es presentaran en BRAILLE, amb dibuixos en relleu.

> Relat didàctic "EL SECRETO DE SOL Y LUNA" (novetat - primera edició), destinat a l'alumnat de 4t d'ESO dels 9 IES. Bases del Concurs de Relat, article periodístic o mural. **Objectiu específic:** Importància de l'associacionisme. Codis d'autoregulació i publicitat en la societat consumista. Sostenibilitat. Interès i incentiu per les diferents professions i estudis universitaris.

Complementada amb la projecció: "¿NOS CONSUMEN? ¡A MÍ SÍ ME IMPORTA!"

> **AGENDA ESCOLAR FORMATIVA**, realitzada per la Comissió Europea, destinada a l'alumnat i professorat de 4t d'ESO.

> Còmic "ETI GALLETÀ", destinat a l'alumnat de 2n i 4t d'ESO.

> **AGENDA-DIARI FORMATIVA**, destinada a l'alumnat de 6è curs d'EP.

AUTORA DE LES OBRES:

Mª Dolores Angosto Sánchez

Petits consumidors guanyadors del Concurs "Material escolar seguro"

- Educació en consum per al primer cicle de primària en les VIII JORNADES D'EDUCACIÓ EN CONSUM - FEBRER 2008

Van participar en el Concurs de Dibuix "MATERIAL ESCOLAR SEGURO" 1.100 alumns de 1r d'Educació Primària, MAGNÍFICS TREBALLS que van plasmar la captació de contingut dels tallers donats el mes de novembre de 2007: Distinció de productes i articles enganyosos (material escolar: gomes, bolígrafs). Lliminadures. Juguines, encenedors, articles de la llar (espelmes, ambientadors). Pictogrames de productes químics d'ús domèstic. Precaució i bon ús.

ENHORABONA AL PROFESSORAT, ALUMNAT I FAMÍLIES: TRETZE PREMIS!

CONCURS "MATERIAL ESCOLAR SEGURO" FEBRER 08

PRIMER PREMI

- >Mohamed El Asmani Seddik. Curs 1r A. Escola **CONSTITUCIÓN**
- >Mohamed Hamed Ghourfani. Curs 1r B. Escola **REYES CATÓLICOS**

SEGON PREMI

- >Pedro Arana Cobrerros. Curs 1r A. Escola **NÚMERO TRECE**
- >Victor Asensio Lozano. Curs 1r A. Escola **ANSELMO PARDO**

TERCER PREMI

- >Sakina El Guariachi. Curs 1r B. Escola **MEDITERRÁNEO**
- >Yasmín Mohand Maach. Curs 1r C. Escola **LEÓN SOLÁ**

ACCÈSSIT AL PRIMER PREMI

- Alejandra Almendros Moraleja. Curs 1r A. Escola **LA SALLE-EL CARMEN**
- Cristian Ortega Ajouaou. Curs 1r. Escola **HIPÓDROMO**
- Paloma Escobar Martínez. Curs 1r C. Escola **ENRIQUE SOLER**

ACCÈSSIT AL SEGON PREMI

- Beatriz Martínez Camas. Curs 1r A. Escola **Ntra. SEÑORA DEL BUEN CONSEJO**
- Ousama Samhi. Curs 1r C. Escola **ESPAÑA**

ACCÈSSIT AL TERCER PREMI

- Judith Perla Chocrón Bensusan. Curs 1r. Escola **LICEO SEFARDÍ**
- Dalila Benalí Said. Curs 1r A. Escola **VELÁZQUEZ**

Tercera Edició del Curs Les associacions de consumidors "Comunicación"

Organitzat per la conselleria de benestar social i sanitat amb la col·laboració de l'institut nacional del consum -octubre 2007.

Al llarg de 20 hores lectives 36 alumns inscrits, col·laboradors, representants i amb càrrecs a l'Associació de Mestresses de Casa, Consumidors i Usuaris "Rusadir", així com de l'Associació "Unión de Consumidores Europeos" i com convidats professionals de consum, van participar en unes classes per professionals formidables, que des de diferents àmbits del coneixement, van aconseguir un incentiu i una participació que van tenir uns resultats brillants.

OBJECTIUS: es va perseguir analitzar la transcendència de la informació i comunicació en la tasca de les associacions i professionals en les seves relacions internes, amb institucions, mitjans de comunicació i consumidors. Aplicació de les formes de comunicació a la informació, formació, educació i mediació en consum. Continguts bàsics de publicitat i les seves tècniques. Drets dels consumidors. Mecanismes de defensa i ètica publicitària.

EXPOSICIÓ DES DE DIFERENTS ÀMBITS I CONTINGUTS

Des de l'àmbit de les relacions internes, professionals; amb institucions, empreses publicitàries, mitjans de comunicació i ciutadans, a càrrec de la ponent Mª Dolores Angosto Sánchez, coordinadora cap de la Inspecció de Consum i responsable dels Programes Formatius-Educatius de la Conselleria de Benestar Social i Sanitat, que va incidir sobre la nova Llei de millora dels consumidors i usuaris en la importància de les associacions de consumidors com agents socials imprescindibles i la seva tasca de representació i transparència; la comunicació i les seves tècniques són determinants en tota la seva activitat.

Des de l'àmbit de la **Comunicació Institucional** a càrrec de la ponent Pilar Guerrer Serrà, cap de Secció de Formació de l'Institut Nacional del Consum, que va incidir sobre la transcendència de l'INC en la seva tasca informativa, formativa i educativa, així com en la tasca de comunicació i coordinació amb les diferents comunitats autònomes. Es va destacar la importància i les missions de la Xarxa d'Educació al Consumidor de l'escola Europea dels Consumidors a la qual estan adherits la Conselleria de Benestar Social i Sanitat i 21 centres escolars de Melilla.

Des de l'àmbit del **protocol i les habilitats bàsiques de comunicació**, a càrrec del ponent Àngel Gil Martín, advocat i director de l'empresa de formació "Protocol 21", que va incidir sobre les habilitats bàsiques de comunicació, desenvolupament d'esdeveniments, estil i imatge personal davant dels mitjans i el públic, així com PROTOCOL en les relacions professionals, institucionals, administració i associacions.

Des de l'àmbit de les **novetats de les noves tecnologies**, a càrrec del ponent Abraham Benguigui Benadiva, inspector de Consum de la Conselleria de Benestar Social i Sanitat, que va incidir sobre continguts bàsics d'informàtica i utilització d'Internet. Aplicació i recerca d'informació. Pàgines institucionals i d'interès en consum.

TALLERS: En les pràctiques del curs es van realitzar dos tallers:

- Taller d'entrevistes al locutor de la ràdio local "Copi": especial interès en la problemàtica dels drets dels passatgers i reclamacions.
- Taller debat a "Cadena Ràdio Melilla", sobre l'ús responsable i racional de les noves tecnologies. Jocs informàtics i de consoles. Prevenció d'addiccions. Codi ADESE.

CONCLUSIONS: Importància de la comunicació en tots els àmbits. Es marca la transcendència de la publicitat comercial, tipus de publicitat prohibida i ètica publicitària. Es destaca la utilització adequada de les noves tecnologies com a font global d'informació i comunicació i possible risc d'addiccions.

El Servei de Consum de NAVARRA s'integra en el Departament d'Assumptes Socials

- **El Decret foral 57/2007, de 20 d'agost, pel qual es determina l'estructura bàsica dels departaments de l'administració de la Comunitat Foral de Navarra, va situar el Servei de Consum del Govern de Navarra dins el Departament d'Assumptes Socials, Família, Joventut i Esport i més concretament, integrat en la Direcció General de Família, que va passar a denominar-se Direcció General de Família, Infància i Consum.**

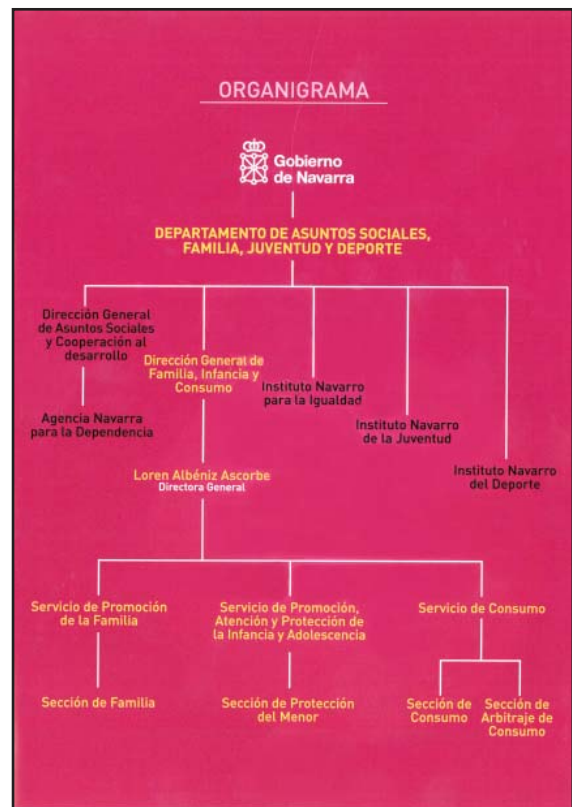
El pas d'un Departament com Indústria i Comerç a Assumptes Socials, va poder estranyar en algun moment la ciutadania, però té un sentit clar i definit.

Al llarg dels últims anys el Govern de Navarra desenvolupa polítiques públiques de suport a les famílies per entendre que és necessari donar resposta a les múltiples necessitats que presenten i perquè donar-los suport és garantia de desenvolupament social sostenible.

També està molt clar que quan parlem de consumidors i usuaris parlem de famílies, que són les qui ofereixen un potencial més gran per a la dinamització de l'economia diària.

Igualment s'ha de tenir en compte que les famílies, com a arquitectura de diversitat d'articulacions que estructuren el seu ser íntim, constitueixen oportunitats d'educació en estat químicament pur. No hi ha en tota la societat una altra realitat educativa d'efectes tan penetrants".

Per tant, l'educació de les persones per a un consum responsable ocupa un gran espai en aquesta tasca educadora

i formadora que té lloc de manera permanent al si de les famílies, per això interpretem que va ser una decisió molt encertada considerar les competències en matèria de Consum com un assumpte social i no de menor importància.

Aviat farà un any que es va prendre aquesta decisió i he de reconèixer i agrair l'esforç que el personal d'aquest Servei ha fet per integrar-se en un Departament diferent i amb una perspectiva diversa.

En aquell moment la decisió també va ser molt ben acollida per les Associacions de Consumidors de la Comunitat Foral, cosa que fa presagiar un futur de col·laboració més gran si escau.

Els moments tan especials pels quals travessa la nostra societat requereixen informació, formació, prudència i saber fer, en matèria de Consum i Desenvolupament Sostenible. Les famílies són la nostra gran oportunitat i per les famílies seguirem treballant.

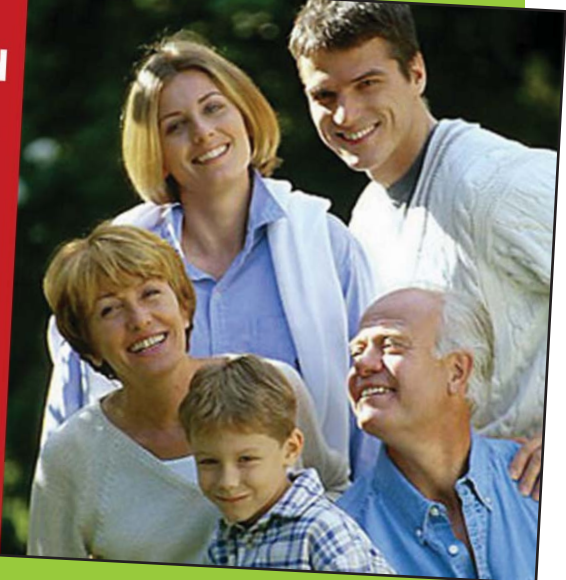
Loren Albéniz Ascorbe,
Directora general de Família Infància i Consum

LAS FAMILIAS NOS IMPORTAN

Las familias son la garantía del desarrollo social sostenible

las familias nos importan

Las familias son la garantía del desarrollo social sostenible

Lliurament dels premis de la Tercera Edició de **Consumópolis3** a la Comunitat Autònoma de **Canàries**

- El 9 de maig de 2008 va tenir lloc el lliurament de premis de la tercera edició del Concurs Escolar Consumópolis3. A la nostra comunitat autònoma, l'organisme responsable del desenvolupament del concurs és la Conselleria de Treball, Indústria i Comerç, a través de la Direcció General de Consum.

L'acte va comptar amb la presència del president del Govern de les Canàries, el conseller de Treball, Indústria i Comerç i la directora general de Consum.

El principal objectiu del concurs ha estat fomentar la participació dels centres educatius canaris, a través del professorat i de l'alumnat, en activitats relacionades amb l'educació del consumidor i conjugar-ho amb el benestar i la qualitat de vida, tant dels participants com de les persones del seu entorn.

Ressaltar la gran participació dels centres escolars en aquesta edició del concurs, en la qual s'han inscrit 53 grups dels municipis d'Arrecife, Arucas, Buenavista del Norte, Candelaria, La Orotava, Las Palmas de Gran Canària, Santa Brígida i Teguise.

Els **equips guanyadors en la fase autonòmica** van ser:

- En el tercer cicle d'Educació Primària el grup **"Tanque de Batalla"** del **C.E.I.P. José Manuel Ilera de la Mora, de Santa Brígida, Gran Canària**, coordinat per Roberto Casiano Quintana.
- En el segon cicle d'Educació Secundària Obligatòria, l'equip **"Los Rosquillas"** pertanyents a l'**I.E.S. Punta Larga, de Candelaria, Tenerife**, coordinat per María Isabel Herrera López.

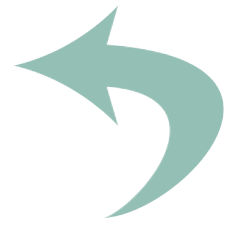
El premi per al primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria va quedar desert perquè no es va presentar cap candidat en aquesta categoria.

Els **premis** van consistir en:

- **600 €** per a cada grup d'alumnes guanyadors de cada cicle, quantia que es destinarà a la realització d'activitats educatives i de lleure.
- **400 €** per a cada centre educatiu al qual pertanyi el grup guanyador de cada cicle. Aquesta quantitat es destinarà a l'adquisició de material educatiu per al centre.

Així mateix, es van lliurar obsequis a tots els participants, com a premi per l'esforç realitzat en tota la fase del concurs.

El Govern de Canàries difon la tasca de les Oficines d'Informació al Consumidor

La Direcció General de Consum ressaltava la tasca d'informació, orientació, assessorament i formació que realitzen les oficines d'informació al consumidor.

La directora general de Consum del Govern de Canàries, Sinesia Medina, va presentar una nova campanya de difusió dissenyada pel Departament que dirigeix, per donar a conèixer la tasca i les funcions de les oficines d'informació més properes als consumidors.

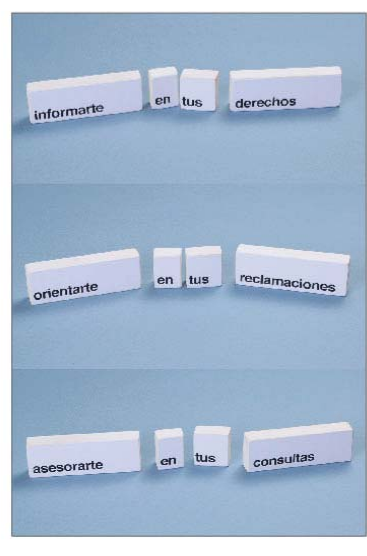
de Consum a totes les campanyes informatives i formatives que realitza. Aquestes oficines són, a més, el lloc idoni des del qual impulsar una mediació, en el cas que es produeixi una reclamació a una empresa local. El coneixement de les característiques socials, la idiosincràsia de la zona i de les pròpies persones i empreses en

molts casos són instruments de gran valor, per aconseguir que una mediació arribi a bon terme.

L'objectiu de la Direcció General de Consum amb aquesta campanya és apropar la Xarxa Canària de Consum al ciutadà, per tal que tingui un perfecte coneixement de les tasques que realitza i sàpiga on acudir per informar-se i formar-se com a consumidor i resoldre d'aquesta manera els problemes

que li puguin sorgir en la vida diària.

La Llei que regula l'Estatut dels Consumidors i Usuaris de les Canàries assenyalava com un dels principals drets del ciutadà i una de les principals obligacions de les administracions públiques el fet de disposar de tota la informació possible, perquè el consumidor o usuari pugui decidir a l'hora de consumir béns o serveis de forma responsable i sostenible.

Així, bona part de la tasca de la Direcció General de Consum del Govern se centra en el foment del Consum Responsable i Sostenible, amb accions didàctiques i informatives. En aquesta funció desenvolupen un paper fonamental les Oficines Municipals i Insulars d'Informació al Consumidor i Usuari, com a institucions més properes al ciutadà, dins la Xarxa Canària de Consum.

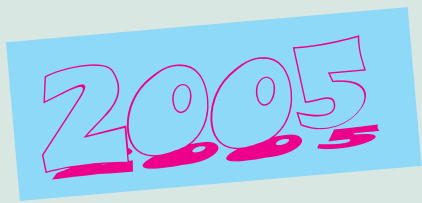
Actualment, hi ha 42 Oficines d'Informació al Consumidor a l'arxipèlag canari. La Direcció General de Consum, amb campanyes com aquesta, pretén impulsar-ne la implantació en els ajuntaments que encara no les tenen, de tal manera que la Xarxa encarregada de vetllar pels drets dels consumidors a les illes tingui un major nombre d'instruments per a l'assessorament i la detecció de possibles vulneracions de l'Estatut del Consumidor i l'Usuari de les Canàries.

Les OMIC i OICU disposen de tota la informació necessària per atendre el consumidor i col·laboren amb la Direcció General

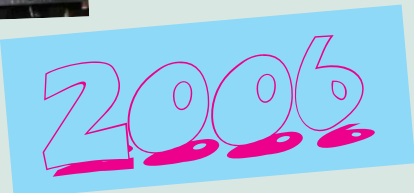

Xarxa E-CONS Santander

Xarxa E-CONS Roma

Xarxa E-CONS

Sofia

2007

Projecte Europeu

"ENFORMA EC"

2009

Trobada de Formació de Formadors de la Xarxa E-CONS.

El projecte generarà, entre d'altres, els productes següents:

1. Inventari d'enllaços útils sobre l'estalvi energètic a Europa i a cada país membre del consorci.
2. Material didàctic multimèdia en format DVD i virtual (editat en 20 idiomes) amb les millors pràctiques, idees i propostes sobre l'estalvi energètic, que inclourà experiències desenvolupades i propostes per desenvolupar a l'aula, per als nivells educatius de l'alumnat de 3 a 18 anys.
3. Celebració d'una Trobada Europea de formació de formadors al maig de 2009 a Espanya.
4. Memòria de la Trobada, amb fotografies, ponències, exposicions, etc.
5. Creació d'un apartat específic al web de la Xarxa E-CONS sobre el projecte: www.e-cons.net
6. Posada en pràctica de la metodologia "Cuaderno viajero" per involucrar les famílies.

>CANTÀBRIA_ Organisme: Escuela Europea de Consumidores del Gobierno de Cantabria**Adreça:** C/ Nicolás Salmerón 7, 39009 Santander **Telèfon:** 942 210600 **Fax:** 942 210867**C/e:** escuela@infoconsumo.es **Persona de contacte:** Nieves Álvarez**>ASTÚRIES_ Organisme:** Agencia de Sanidad Ambiental y Consumo del Principado de Asturias**Adreça:** C/ Santa Susana, 20, 2º, 33007 Oviedo **Telèfon:** 985 108303 **Fax:** 985 108310**C/e:** carmenmg@princast.es **Persona de contacte:** Carmen Martínez González**>COMUNITAT VALENCIANA_ Organisme:** Dirección General de Comercio y Consumo de la**Generalitat Valenciana Adreça:** C/ Colón 32, 46004 Valencia **Telèfon:** 96 3184224 **Fax:** 96 3184217**C/e:** lopez_mjorod@gva.es **Persona de contacte:** Mª José López Ródenas**>GALICIA_ Organisme:** Instituto Galego de Consumo. Xunta de Galicia **Adreça:** Avda. Gonzalo Torrente**Ballester, 1-5 bajo, 15707 Santiago de Compostela Telèfon:** 881-999091 **Fax:** 881-999089**C/e:** esther.alvarez.fernandez@xunta.es **Persona de contacte:** Esther Álvarez Fernández**>CASTELLA-LA MANXA_ Organisme:** Instituto de Consumo de Castilla-La Mancha **Adreça:** C/ Berna 1, 1ª**planta, 45071 Toledo Telèfon:** 925 284530 **Fax:** 925 226206 **C/e:** asalcedo@jccm.es**Persona de contacte:** Alejandro Salcedo Aznal**>EUSKADI_ Organisme:** Dirección de Consumo y Seguridad industrial del Gobierno Vasco**Adreça:** C/ Donostia-San Sebastián nº 1, 01010 Vitoria-Gasteiz **Telèfon:** 945 019924 **Fax:** 945 019947**C/e:** n-ribado@ej-gv.es **Persona de contacte:** Nekane Ribado Vitorica**>EXTREMADURA_ Organisme:** Dirección General de Consumo de la Junta de Extremadura**Adreça:** C/ Atarazadas, nº 8, 06800 Mérida (Badajoz) **Telèfon:** 924 004706/33 **Fax:** 924 004702/36**C/e:** ana.grande@prs.juntaex.es **Persona de contacto:** Ana Grande Murillo**>MADRID_ Organisme:** Dirección General de Consumo de la Comunidad de Madrid **Adreça:** C/ Ventura**Rodríguez, 7, 4º 28008 Madrid Telèfon:** 91 5803200 **Fax:** 915803338 **C/e:** angel.escolar@madrid.org**Persona de contacte:** Ángel Escolar-Noriega Prieto**>ARAGÓ_ Organisme:** Dirección General de Consumo del Gobierno de Aragón **Adreça:** Vía Universitat, 36,**6ª Planta, 50017 Zaragoza Telèfon:** 976 714792 **Fax:** 976 715609 **C/e:** formacion.consumo@aragon.es**Persona de contacte:** Francisca Pérez Jiménez**>CASTELLA I LLEÓ_ Organisme:** Agencia de Protección Civil y Consumo de la Junta de Castilla y León**Adreça:** García Morato, 24, 47007 Valladolid **Telèfon:** 983 413196 **Fax:** 983 410078 **C/e:** cordelfr@jcyll.es**Persona de contacte:** Francisco Corzo Delibes**>LA RIOJA_ Organisme:** Dirección General de Ordenación e Innovación Educativa y Dirección General de**Salud Pública y Consumo del Gobierno de la Rioja Adreça:** C/ Gran Vía, 18, Entreplanta 26071 Logroño**Telèfon:** 941 291203 **Fax:** 941 291712 **C/e:** consumo.formacion@larioja.org**Persona de contacte:** MªJosé Gómez de Segura Martínez**>C. TENERIFE_ Organisme:** Dirección Insular de Innovación y Desarrollo de Proyectos del Cabildo de Tenerife**Adreça:** Plaza de España, s/n Edificio Anexo, 38003 Santa Cruz de Tenerife **Telèfon:** 922 314501**Fax:** 922 314511 **C/e:** Idominguez@cabtfe.es **Persona de contacte:** Luis Domínguez Rodríguez**>CATALUNYA_ Organisme:** Agencia Catalana del Consum. Generalitat de Catalunya**Adreça:** Gran Via Carles III, 105 B-I, 08028 Barcelona **Telèfon:** 93 5566710 **Fax:** 93 5566711**C/e:** aula@consumcat.net **Persona de contacte:** Julià Guimerà Gargallo**>MÚRCIA_ Organisme:** Dirección General de Consumo de Murcia **Adreça:** C/ Calderón de la Barca, nº 14,**1ª planta Edif. Atlas 30071 Murcia Telèfon:** 968 357188 **Fax:** 968 228366 **C/e:** mrosa.sancho@carm.es**Persona de contacte:** Maria Rosa Sancho Celdrán**>ANDALUSIA_ Organisme:** Dirección General de Consumo de la Junta de Andalucía**Adreça:** Plaza Nueva, 4, 41071 Sevilla **Telèfon:** 955 041459 **Fax:** 955 041461**C/e:** juanl.gomezcelis@juntadeandalucia.es **Persona de contacte:** Juan Luis Gómez de Celis**>MELILLA_ Organisme:** Dirección General de Sanidad y Consumo de la Ciudad Autónoma de Melilla**Adreça:** Ctra. Alfonso XIII, 52-54, 52008 Melilla **Telèfon:** 952 976251 **Fax:** 952 976252**C/e:** mangos01@melilla.es **Persona de contacte:** Mª Dolores Angosto Sánchez**>NAVARRA_ Organisme:** Dirección General de Familia, Infancia y Consumo**Adreça:** Parque de Tomás Caballero, 1 – 2ª planta, 31005 Pamplona **Telèfon:** 848 427739 **Fax:** 848 423587**C/e:** bberruac@cfnavarra.es **Persona de contacte:** Blanca Berruete Cilveti**>BALEARS_ Organisme:** Dirección General de Consumo del Gobierno de las Islas Baleares**Adreça:** c/ Passeig del Born,17, 07012 Palma de Mallorca **Telèfon:** 971 179523 **Fax:** 971 176959**C/e:** mdgarcia@dgconsum.caib.es **Persona de contacte:** Mª Dulce García Caballero**>CANÀRIES_ Organisme:** Dirección General de Consumo del Gobierno de Canarias **Adreça:** C/ León y**Castillo, nº 200, Edf. Servicios Múltiples III, Planta 1ª, 35004 Las Palmas de Gran Canaria Telèfon:** 928 899323**Fax:** 928 899768 **C/e:** mrvigom@gobiernodecanarias.org **Persona de contacte:** Mª Luisa Rivero Gómez

RESSENYES

Astúries

Nou Material Educatiu sobre "Energia i Consum"

La manera d'aconseguir un desenvolupament sostenible des del punt de vista energètic requereix utilitzar de la forma més eficient possible els recursos energètics de què disposem, així com aprofitar, de la millor manera possible, les fonts d'origen renovable. Per tant, als consumidors se'ns planteja la doble necessitat de fer, d'una banda, un ús eficient i responsable de l'energia de què disposem, i de l'altra, buscar i utilitzar altres recursos i fonts energètiques més ecològiques i menys impactants amb el nostre entorn.

Hem de ser conscients de la nostra capacitat d'acció i influència, ja que amb la nostra actuació individual podem mitigar els excessos i els efectes nocius del sistema energètic actual sobre el medi ambient i d'aquesta manera ajudar al manteniment i conservació del nostre planeta.

Per això, des de l'Agència de Sanitat Ambiental i Consum del Principat d'Astúries, en col·laboració amb la Fundació Asturiana de l'Energia, la Fundació Hidrocarbònic, l'Obra Social de la Caja de Ahorros de Asturias i l'Institut de Diversificació i Estalvi de l'Energia, hem elaborat el material didàctic "Energía y Consumo", amb la finalitat d'incorporar als nostres Centres de Formació per al Consum un taller que, dirigit a totes les persones consumidores, afavoreixi conductes que tendeixin cap a un ús racional de l'energia.

Per al desenvolupament d'aquest taller s'ha realitzat un CD multimèdia que serveix d'introducció al taller i recull tots els continguts més expositius, necessaris per al desenvolupament de les activitats. En el desenvolupament dels continguts s'han utilitzat esquemes, animacions digitals, fragments de vídeo i fotografies, de manera que s'afavoreix la transmissió amena i didàctica dels temes relacionats amb l'energia. A més, s'ha tingut en compte la realitat de la nostra comunitat autònoma a l'hora d'elaborar-los.

Aquest material fa servir com a eines de treball una base documental, una guia didàctica i suports multimèdia, que permeten un ús fàcil per desenvolupar, amb una finalitat educativa, diferents tipus d'activitats relacionades amb l'energia i el consum que en fem als centres educatius i als centres de formació per al consum del Principat.

Els **Objectius fonamentals** del material educatiu "Energía y Consumo" són:

- > Posar de relleu la importància del comportament individual en la contribució a la millora del medi ambient.
- > Conèixer l'estructura energètica actual. Producció, transport, distribució i consum de les diferents fonts d'energia.
- > Comprendre la necessitat del consum eficient de l'energia, així com de l'ús d'energies alternatives per aconseguir un desenvolupament sostenible.
- > Reflexionar sobre la responsabilitat que tots tenim envers el respecte, la cura i la conservació de l'entorn.
- > Sensibilitzar les persones consumidores d'energia sobre el problema del deteriorament mediambiental.
- > Prendre consciència dels drets i obligacions com a consumidors d'energia.

Melilla

Nou Material Didàctic per a l'ESO

Incorporat dins les IX Jornades d'Educació en Consum -curs 2008-2009, per a 3.000 estudiants de Melilla, la Conselleria de Benestar Social i Sanitat ha editat el relat didàctic "**EL SECRETO DE SOL Y LUNA**" una narració divertida on dues simpàtiques bessones uniran la seva "força especial" per mostrar a través dels seus records d'infantesa i adolescència els avantatges i desavantatges de la societat de consum, i advocar per una societat més justa, equilibrada i responsable. A més, somien un futur sostenible on el fet que tots siguem consumidors amb la mateixa accessibilitat sigui una realitat.

Galícia

Les memòries que resulten premiades reben una quantitat en metàl·lic a fi de sufragar les despeses de desenvolupament dels projectes i les autoritats educatives de la Xunta de Galícia reconeixen al professorat que hi ha participat les hores d'innovació educativa. A més, anualment, l'Institut Gallec de Consum publica els treballs premiats.

Aquesta publicació es pot consultar a la pàgina web de l'IGC: igc.xunta.es

El Instituto Galego de Consumo (IGC) va participar el passat dia 17 de maig, a Logronyo, amb motiu del Dia Mundial de la Societat de la Informació, en una jornada organitzada per la Unió de Professionals i Treballadors Autònoms de la Rioja. La col·laboració de l'IGC es va centrar en el desenvolupament de tres tallers sobre les compres a la xarxa.

Per al desenvolupament dels tallers es va emprar un simulador de compres en línia, una eina disponible en el Centre Permanent de Formació de l'Institut Galego de Consumo, creada per treballar els drets i els deures de les persones consumidores en relació amb la compra de productes a través d'Internet. El sistema representa una botiga virtual, un mòdul de correu electrònic, un portal bancari i un mòdul d'atenció telefònica, tot això a fi de simular un entorn real de comerç electrònic. En aquesta jornada van participar unes 50 persones de totes les edats, que van destacar el caràcter pràctic de la sessió i la utilitat de les temàtiques que es van tractar, tenint en compte que aquesta nova modalitat de compra a distància es troba cada vegada més estesa en la nostra societat.

El dia 25 d'abril, el Director de l'ACC va lliurar els premis als guanyadors de la fase autonòmica del Concurs Escolar sobre "Consum responsable: Un dia en la vida ..." als jardins del Palau Robert de Barcelona.